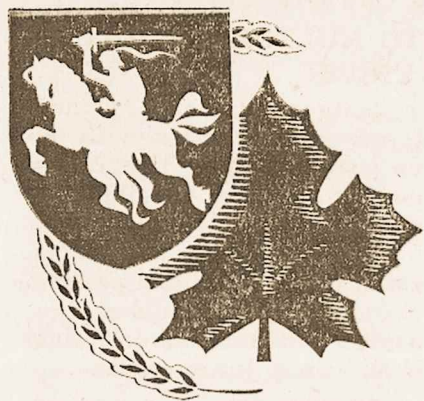

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESA:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 2 (248) KAINA 10 ct.

MONTREAL, SAUSIS-JANUARY 10 d.

PRICE 10 ct. XII METAI

CHURCHILLIS TARIASI SU TRUMANU

SAVAITINĖ POLITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Šią ir ateinančią savaitę politinių įvykių centre yra ir bus Didžiosios Britanijos premjero pasitarimai Amerikoje. Tai, be abejo, yra svarbūs pasitarimai, apie kuriuos plačiai rašoma ir kalbama.

Jau iš pirmųjų abiejų didžiųjų pasiakymų išplaukė viena stipri tendencija, kad

TARP ANGLIJOS IR AMERIKOS TURI BŪTI NERASYTA SĄJUNGA

Tokį šūkį iškėlė Churchillis ir tam pritarė ir Trumanas.

Kad pasitarimai yra svarbūs, rodo abiejų šalių delegacijų gausumas ir rimtumas. Taigi, atvyko ne vienas Churchillis kalbėtis su vienu Trumanu.

ŠALIŲ DERYBINES DELEGACIJAS SUDARO:

DB užsienio reikalų ministras Anthony Eden, Commonwealtho reikalų ministras gen. lordas Ismay, izdo ministras lordas Cherwell, imperijos generalinio štabo viršininkas maršalas W. Slim, admiraliteto pirmininkas lordas R. McGrigor, kabineto sekretorius Norman Brook, ambasadorius Washingtono Sir Oliver Franks.

Iš amerikiečių pusės be prezidento, pirmąjį susitikimą dalyvavo viceprezidentas Barkley, valstybės sekretoriai: užsienio reikalų Acheson, izdo Snyder, karo Lovett, senatoriai Willey (resp., Wis.), Green (dem., R. L.), laivyno admiralas Leahy, vyr. štabo viršininkas gan. Bradley ir JAV ambasadorius Londone Walter Gifford.

PIRMOSIOS ŽINIOS APIE PASITARIMUS

daugiausia kalba apie Churchillio susitikimus su Trumanu. Tuose susitikimuose juodu yra aptarę, apžvelgę, visus aktualiuosius klausimus, kurie susietu su taikos išlaikymu ir būtinumu apsiginti nuo Rusijos imperialistinės agresijos. Oficialūs komunikatai trumpai praneša, kad jie jau aptarę Atlanto pakto, artimųjų, vidurinių ir tolimųjų Rytų saugumo klausimus, kuriuose ypatingas dėmesys atkreiptas į Egiptą ir Iraną, taipogi į Burmą, Indokiniją ir tt. Aptartas ir Korėjos karo klausimas. Jų užda vinytas paremtas principu, kad tikėtai glaudžiai bendradarbiaujant galima bus išlaikyti rimtą ir taiką.

CHURCHILLIS ŠI PENKTA DIENĮ ATVYKSTA Į OTTAWĄ

Čia turės didelį pasitarimą, kuris truks ligi antradienio — sausio 15 d. Pirmadienį Churchillis su savo palydovais turės didelį susitikimą su Kanados ministrių kabinetu. Žinoma, ir Otawoje, kaip ir JAV, bus aptariami tie patys klausimai ir reikalai, kurie bus sten giamasi suderinti tarp šių valstybių.

EDENAS NEW YORKE CO LUMBIOS UNIVERSITETE sekmadienį dalyvaus teikime jam skirto garbės doktorato — Doctor Honoris Causa.

Churchillio derybos Amerikoje į antrą vietą nustumė Jungtinių Tautų Organizacijos pilnatos posėdžių svarbumą. Bet ir JTO daro gana gražių žygių, nors tai nėra lengvai prieinama. Paskutinių metu.

POLITINĖ KOMISIJA PRI PAVERGTŲJŲ ŠALIŲ ATSEME REZOLIUCIJA UŽ KO TOVAI CHURCHILLIUI SU LEKTYVINI SAUGUMĄ, TRUMANU ĮTEIKT MEMO RANDUMĄ,

kurią perduoda pilnatai patvirtinti. Rusija su pavergtais kraštais pasisakė prieš rezoliuciją. Rusija reikalauja, bet kai tikslai prieinama prie jos vykdymo, Rusija atsako.

Kadangi iš Rusijos laikyenos matyti, kad su ja susitarti neįmanoma, laisvasis pasaulis rūpinasi saugumu, todėl sausio 11 dieną

SUSIRENKA SPECIALI KO NFERENCIJA DEL RYTŲ IR PACIFIKO SRITIES SAUGUMO

Dalyvauja: JAV, DB, Kanada, Australija, Prancūzija ir Naujoji Zelandija. Čia bus tęsiamas tolimesnis Pacifiko srities saugumo vystymas.

Tūlo susijaudinimo buvo sukėlęs Rusijos pasiūlymas Korėjos taikos klausimą perkelti į JTO Saugumo Tarybą, bet Amerikai pasisakius, kad tuo būdu taika Korėjoje tada bus galutinai palaidota, nes atpuls ir tai, kas jau yra dideliu vargu sutarta, SSRS siūlymas atmetas. Bet kadangi Maskva trukdo derybas ir ten, tai

KORĖJOS DERYBOS SU STOJO VIETOJE IR NEJUDA PIRMYN.

Tuo tarpu vyksta gana dideli mišiai, nes komunistai visą laiką puola. Jie ir taikos derybose rūpinasi, kaip apėti pie tiečius. Derėdamiesi dėl paliaubų, jie vis reikalauja sau teisės ties frontu statyti naujus aerodromus. Kadangi Maskvai labai svarbu, kad karas Korėjoje nesibaigtų, tai Maskvos direktivas pildydami, komunistai nesitaiko.

Kas mums svarbu, tai kad anglų su amerikiečių derybų momentą išnaudojant,

kurią pasirašė pavergtųjų valstybių atstovai.

Ir iš Paryžiaus gautos naujausios žinios, kad ir ten jau Jungtinių Tautų Organizacijos pilnatos susirinkimas pradėjo gauti lietuvių protestus prieš sovietinę okupaciją, prieš genocidą ir reikalavimus, kad Rusijos okupacija būtų iš Lietuvos pašalinta.

TAUTIEČIAI, BŪTINAI RASYKITE JTO PROTESTUS.

Adresas yra šis: Mr. Louis Pandilla Nervo, Palais Chailot, Paris, France.

PRANCŪZIJS KABINETAS PASITRAUKE

Pleveno kabinetas parlamentui dėl biudžeto negavo pasitikėjimo ir atsistatydino. Prezidentas Auriolis tariasi dėl naujo kabineto sudarymo.

Eduardas Eriot išrinktas naujosios sesijos Prancūzijos parlamento pirmininku.

DRAGONISKAS ĮSTATYMAS DARBININKAMS VENGRIJOJE

Komunistinė Vengrijos valdžia išleido įstatymą, kad darbininkas be valdžios sutikimo neturi teisės keisti darbo. Be to, kas į darbą pasivėlina kelis kartus, baudžiamas ligi dvejų metų kalėjimu arba koncentracijos stovykla.

EUROPOS KARIUOMENES VADAS

Gen. Eisenhoweris pareiškė, kad jis yra respublikonas ir kad ligi vasaros iš dabartinių pareigų nepasitrauks. Jis, kaip žinoma, yra respublikonų kandidatas į JAV prezidentus.

Korėjos komunistai atmetė JTO karo vadovybės siūlymą pasikeisti sergantieji karo belaisviais.

Vilniaus radijoklausant

Nauja kolchozų pirmininkų grupė.

Vietoj Kalėdų švenčių, Grig. Povlovichius Lietuvos kolchozams padovanojo 45 kolch. pabaisas, kurių nemaža daug, kaip J. Karalius, baigė pažymiu „očen chorošo“. Pavlovichiaus žinioj lektorijauja prof. Kriščiūnas, Zebėnka, Spring, Meškauskas ir kiti. Baigusieji paskirstyti Vilniaus sričiai.

Vilniaus rajono Aurora kolchozo pirmininkas Ignatij Den gin gruodžio 22 d. atšventė Auroros „godovščiną“. Jis per metus įsigijo 18 partijos narių ir pradėjo statyti „zamečatelnyj dom“.

Nuo sausio 1 d. Vilniuj išleidžiamas naujas kolchozininkams laikraštis; šalia rusų ir lenkų kalbos, laikraštis išeis ir lietuvių kalba. Sporto trenierių instruktorius Vilniuj Niko laj Kudajev turi paprotį pradžioj mankštos surikti „ramiai-smirno!“, vėliau mokiniai pradeda rėkauti: „adin, dva, tri“ ir t. t. Vilniaus gelež. depo viršininkas Aleks. Chramostov labai vertina „amaturščikų“ savčuk, Radavičių ir Ivaškevičių. Rusnės „imeni Telman“ žuvų fabrike po pusantros normos išpildo Ivanovičius, Zeliionka, Pavel, Jurgelevičius ir Snarskaitė.

Gudai gastroliavo Vilniuj Gudai gruodžio 20 d. Vilniaus Dramos teatre išpildė „Eug. Oneginą“. Olgos partiją atliko operos solistė Vilniuj Marija Aleškevičiūtė. Prieš grįždami į Minską, gudai džiaugėsi gavę pažinti K. Petrauską, J. Petraškevičiūtę ir kitus.

Kaip žinoma, Vilniaus Teatro ir Operos rūmai, Basanavičiaus gatvėj, po prieš kelius metus įvykusio prekių stoties sprogo smarkiai nukentėjo ir lagesnį laiką juose nevyko jokių spektaklių. Prekių stotis ir

AUSTRALIJOŠ LIETUVIŲ VALIA

LEKTUVU IS AUSTRALIJOŠ

Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos suvažiavimas įvyko gruodžio 29—30 dienomis Melbourne. Jame dalyvavo 45 atstovai iš įvairių Australijos vietovių.

Krašto Valdybos pirm. J. Vaičaitis, suvažiavimui padarė išsamų pranešimą apie nuveiktus darbus. Iš pranešimo aiškėja, kad lietuvių bendruomenė didžiojoje suaugo į vieną glaudžią organizuotą šeimą, ir užmegsti bendradarbiavimo ryšiai su visomis lietuviškomis organizacijomis. Jau pasirašyta sutartis su Australijos registruoti visus tautiečius Australijoje. Pasidžiaugta kelių turiniais laimėjimais scenos, dainos ir kitose meno srityse. Pasigesta platesnio akiračio spaudos, tarnaujančios vietos lietuvių reikalams. Esamoji spauda nelaisva nuo srovinių įtakų.

Suvažiavimas svarstė krašto statuto pakeitimus, nustatė ateinančioms metams Krašto Valdybos būstinę Sidnejuje, o Tarybą suvažiuoti pakvieta pietiečiai į Adelaidę.

Krašto Valdybon išrinkti: Vaičaitis, Kmitas, Kemežys, Žogužas, Kazokas, kandidatai: Saudargas, Masiokas ir Pilka. Garbės Teisman išrinkti: Kalvaitis, Garbaliuskas, Luškošius, Jansonas ir Maželis.

Pulgio Andriusio SUDIEV, KVIETKELI

dar galima gauti „Nepriklausomoje Lietuvoje“. Platintojams duodama 25 centų nuolaidos nuo 1,50 ct. knygos kainos.

visa apylinkė ir šiandien teikia nušluoto ploto vaizdą. Buv. lenkų Liutnios teatre įsteigtas rusų dramos teatras, lenkų teatras yra Vilniaus gatvėje.

BOMBARDUOJA JUNGTTINES TAUTAS

LEKTUVU IS PARYŽIAUS.

Jungtinių Tautų nariai — tai savarankiškos, nepriklausomos valstybės. Kiekviena jų pagal savo materialines išgales, savo politinę galią ir norą siunčia atitinkamo dydžio delegaciją. Jos nariais, ypač tose valstybėse, kur valstybių gyvenimo tradicijos yra giles, tai dideli traptautinės teisės žinovai arba šiaip labai pasižymėję asmenys. Atrodo viskas tvarkoje. Eiliniams, ramiam piliečiui tikrai nėra ko daugiau norėti, jei valstybė, duodama savo delegatams atitinkamas instrukcijas, remia J. T. autoritetą savo dalyvavimu, o reikalui esant ir ginklu.

Rodos, tik belieka laukti šio pasaulio didžiūnų sprendimo. Žinant gerai, kad kas kas, bet J. T. tikrai nėra reikalingas jokios privačios iniciatyvos, pa ramos ir ypač byle kurio jai ne priklausančių asmenų ar organizacijų kišimosi.

tik toliaruojama, bet ir iš ypač piliečių tų valstybių, kurios dar nėra J. T. nariais, pasirodo, kad

privati iniciatyva yra ne tik toliaruojama, bet ir išnaudojama, dargi laukiamą. Kaip gražiausį tos privačios iniciatyvos pavyzdį, skambantį, kaip išėjimas, ten kaž kur neprieinamuose rūmuose posėdžiaujantiems delegatams, kad

žmonės juos seka, vienaip, kitaip reaguoja, tenka laikyti gana idomų laiška, surašytą dvidešimties ūkininkų, gyv. Montferand lygumoje, netoli Clermont Ferano (Clermont Ferand) Prancūzijoje. Tai motinos ir tėvai, kaip jie patys save vadina. Šis laiškas buvo viena me radijo pranešimų paskaitytas p. Ruzveltienės: „Mes gyvename nesibaigiančiame netikrume, — skambėjo jos balsas, „Jau išgyvenome du karus. Dar neužjogio buvusių karų žaidos, jau kalbama apie trečiąją karą... Pagrindinis J. T. tikslas yra saugoti taiką, priversti gerbt žmogaus teisių deklaraciją“ ir tt. Atrodo, kad faktiškai, USA delegacijos pirmininkas, rado reikalo šio laiško ke-

lis sakinius paskaityti ne vien pabrėžimui, kad žmonės nerimauja ir reikalauja aiškesnių sprendimų, nutarimų tam netikrumui pašalinti bet ir atiduoti pagarbą privačiai iniciatyvai.

Tokių privačių pareiškimų yra begalės, vien generalinis sekretorius gauna šimtais per kiekvieną pilnatos sesiją. Tie jų, kurie atsiunčiami apdraustu laišku, yra įtraukiami, tam tikslui specialian paruoštan leidinui.

Jų skaičius priklauso nuo gvildenamo klausimo aštrumo ar idomumo. Pav., kai buvo SSSR skundas prieš Graikiją, dėl komunistų persekiojimo, ir kitokių imperialistinių SSSR žygių, spaudos skyrus

Skaitytojų dėmesiui
GERBIAMIEJI SKAITYTOJAI ĮSPEJAMI, KAD JEIGU KAM YRA SUNKU IŠKART SUMOKĖTI PRENUMERATĄ UŽ VISUS METUS, GALIMA MOKĖTI PAGAL PUSMEČIUS ARBA METŲ KETVIRTIS. ŽODŽIU MO KĖJIMO BŪDAS NĖRA KLIUVINYS „NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ“ KAS SAVAITĖ GAUTI REGULIARIAI. BE TO, NAUJAI ATVYKŲ I KANADĄ TAUTIEČIAI „NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ GAUNA BARGAN: JIE ATSIILYGINA TADA, KAI GAUNA DARBA IR UŽSIDIRBA. IR MOKANT NE IŠKART UŽ VISUS METUS IR NAUJAI ATVYKUSIEMS GAUNANT LAIKRAŠTĮ BARGAN, JO KAINA NEKINTA „N. L.“ Administracija.

Suvažiavimas atkreipė ypatingą dėmesį į darnesni lietuviškų veiksmų bendradarbiavimą Lietuvos laisvinimo darbe ir tuo klausimu priėmė rezoliuciją. Jam labai kludė vienos partijos pora fanatikų.

Buvo priimtos ir rezoliucijos genocido, kultūrinės veiklos klausimais

Pasiūsti sveikinimai: vargštančiai ir kovojančiai Tautai, vi siems mūsų diplomatomams, VLIKui, Mažosios Lietuvos Tarybai, ALTui, Australų Vyriausy bės Galvai, Emigracijos Ministeriui, Iltvių, estų, lenkų, ukrainiečių, gudų ir rusų tauti nems bendruomenėms.

Išskelta daug gražių sumany mų bei darbų.

Džiugu, kad tarp įvairių srovių atstovų vyraavo graži draus mės ir susitarimas mūsų tautai svarbiais klausimais, tik keli dešiniojo sparno atstovai kėlė erzelį ir triukšmą, norėdami sukludyti jiems nepalankias rezoliucijas ar nutarimus.

VYRIAUSIAM LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETUI

Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos suvažiavimas įvykęs 1951 m. gruodžio mėn. 29—30 dienomis, Melbourne, atkreipia ypatingą dėmesį į mūsų naikinan mos tautos išlaisvinimą suburi ant ir suvienijant tam visus lietuviškus veiksmus.

Būdami neskaitlingi ir labai išlaikyti, turime visu rimtumu rūpintis kaip nors išlaikyti galimai tampsnį tautiečių tarpusavį ryšį ir didžiausią vienybę, nes visiems mums yra aišku, kad tik tai visi drauge glaudžiai ir nuosirdžiai sugyvendami bei dirbdami ir vieningai kovodami galėsime daugiausia atsiekti ir laimėti. Yra neabejoti na ir būtina susitarti, suglausti visas gyvasias tautos jėgas vienam darbu.

Šiaip žiūrėdami į VLIKą, mes trokštame jame matyti konsoliduotąją ir vadovą.

Mes, A. L. B. Tarybos nariai, manome, esant tikslinga:

1. Baigti partinius nesutari mus;

2. VLIKan įsileisti Mažosios Lietuvos atstovą;

3. Nedelsiant ratifikuoti susitarimą, rugsėjo 2—12 dienomis pasirašytą su Nepriklausomos Lietuvos Diplomatais;

4. Rasti būdų bei priemonių sueiti į glaudesnę kontaktą su visa organizuota kovojančia lietuvių visuomene.

MAŽOSIOS LIETUVOS TARYBAI

1951 m. gruodžio 29—30 dienomis Melbourne įvykęs Australijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavimas sveikina Mažosios Lietuvos lietuvių, kovojančių už Didžiosios ir Mažosios Lietuvos susivienijimą vienos valstybės sudėtyje.

Mes su pasigėrėjimu sveikiname Mažosios Lietuvos Tarybą pastangas išlaikyti gyvą lietuvių Prūsijos lietuvių tarpe, kad griuvus okupantų diktatūrai ir keliantis pavergtoms tautoms, galėtų keltis ir mūsų Lietuva abiejose Nemuno pusėse.

Lietuviais esame mes gimę, Lietuviais ir turime būti!

Jūsų kor.

Nukelta į 8 psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kirdelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00
Teksto eilutė ct. 0.15 Pajieskojimų kaina .. \$ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Mažlietuvių tragedija

Kažin kurios kitos tautos likimą galėtume palyginti su mažlietuvių tautos likimu, ir ypač su jos dalies — mažlietuvių likimu?

Kaip teigia mokslininkai, lietuviai savo gyvenamąsias sritis yra užėmę dar akmenų gaidynėje, prieš keliasdešimt tūkstančių metų. Įstūmti į vešlius, tankius miškus, apraizgytus lėniomis upėmis ir surizgusiuose jų (Nemuno, Dniepro, su stambiais prieupiais) aukštupiuose, sunkiai pereinamomis peikėmis, — lietuviai ilgus tūkstančius metų buvo užsiėmę vien ramiu civilizacijos kūriniu. Taikingi ir ramūs, jie pradėjo nežinojo karų, užpuldinėjimų. Tikėtai vėliau, kitų puolami, turėjo gintis. Kai mynų spaudžiami, greit suprato tiesą, kad laimi tas, kas sugeba pereiti ofenzivon, — todėl, iš pasyvios būsenos pažadinti, jie mokėjo pereiti ofenzivon, ir istorija su nusteblimu turėjo konstatuoti, kad Vytuto Didžiojo laikais lietuviai pasiekė juodosios jūros krantus ten, kur dabar Odesa, kur Krymo Sevastopolis ir pasiekti pa maskvius.

Kažiu tuo pačiu metu lietuviai, nusigręžę į rytus, pradėjo jo apieiti vakarus, ir pradėjo prarasti net savo tautos gyvenamąsias sritis. Ir taip žlunga iš tiesos tautos giminės: jotvingiai, skalviai, nadruviai, prūsai...

Mūsų tautos proistorija ir istorija taip nepalankiai vystėsi, kad galų gale belikome tik tautos aukštaičiai, dzūkai, žemaičiai ir mažlietuviai...

Civilizacijai išsiplėtojus, mūsų gyvenamosios sritys atsidūrė, „kaip žirnis prie viešojo kelio“: kas praeina, tas ir raško. Iš didžiulės ir giminėmis skaitlingos tautos, užėmusios didelius gyvenamuosius plotus, mes galų gale atsidūrėme nutartose sunaikinimui tautos padėty. Jau kai kas buvo pradėjęs rašyti mums nekrologus. Tai yra tragiška! Deja, mes šios tragedijos vis dar ir dabar nenorime suprasti, ir nenorime net matyti.

Bet tragiškiausioje padėty yra žiauriai naikinamoji mūsų tautos mažlietuvių šaka.

Reikia tiksliai stebėti, iš kur mažlietuviuose tiek gyvybingumo? Iš kur tiek savaimingumo? Iš kur tiek atsparumo? Iš

kur tiek jėgos priešintis ir nepasiduoti, kai net savičiai ne tik nepada, bet patarnauja jos naikinimui?

Prieš 600 metų Vytautas mažlietuvius jau buvo atidavęs Kryžiams. Paskui sekė kitoki „pasidalinimai“, ir vis mažlietuvių nenaudai ir piktam jų išnaudojimui. Ir trypė mažlietuvių visokie okupantai ir pavergėjai. Bet, — nuostabu, — „lyg ažuols drūts prie Nemuno“, jie „nieko neatbojo“. Jų teisės per 600 metų buvo tolydžio siauriamos, jų kalba atimama ir draudžiama. Pagaliau mažlietuvių prigijimo lietuvių tautai, kai lietuviška tautybė buvo įskaityta kaip priešvalstybinis nusikaltimas. Jų vardai ir pavardės kacetų ug nimi išdeginamos; jų vietovardžiai nuodyte išnuodijami. Nacinių priešlietuviškas siautėjimas pasiekė tokį laipsnį, kad lietuvių vardas buvo grėsmė mirti!... Ir vis dėlto mažlietuvių, gyvendamas didžiulę kraštutinio netikrmo tragediją, vis dėlto neišsivadėjo savo tautybės, neatsisakė lietuvių vardo! ir ligiol mažlietuvis gyvas ir kovoja, ne tik patį pavergėjų tautos priešais, bet... ir su savo tautos jų teisų neigėjais!

Ar begalima dar rasti kitą kur nors Žemės rutulio krašte tokį pavyzdį, kur taip žiauriai dalis tautos kentėtų, nepripažįstama lygių teisų, kaip tai yra su mažlietuviu? Ar begali būti didesnė šios Lietuvių giminės tragedija, kada per šimtmečius svetimųjų pavergime būdama sugebėjo išlaikyti savo kalbą, būdą ir papročius, — turi kovoti dėl teisų su savo tautos žmonėmis?

Dideliu nuostabumu žiūrėdami į mažlietuvių gyvybingumą, tautinį kietumą, kurio neįveikė per kartų kartas, per šimtmečius, okupantas, viską, kas lietuviška, pasiryžęs sunaikinti, — mes šiandien galime tiksliai didžiulius mažlietuvių valia ir kartu su svetimtaučiu Sauerveinu, pastebėjusiu šią nuostabią mažlietuvių savybę, — nuosirdžiai drauge sakyti:

„Lietuviais esame mes gimę, Lietuviais turime ir būti! Tą garbę gavome užgimę, Jai ir neturim leisti pražūti!“

Tai mūsų bendras tikslas ir bendras siekis, nes Didžioji ir Mažoji — viena Lietuva!

J. Kirdelis.

Gilią užuojautą reiškiamė
poniai ELZBIETA STANKEVIČIENEI,

iš Ville Emardo, sunkiai sergančiai General Hospital'y
ir linkime greit pasveikti.

Julius Rudžiauskas ir šeima.

Kiti taip rašo:

„NAUJIENOS“.

„Dr. K. Griniaus Lietuvių tautos veikimą norėtų vystyti Organizacija darbuojasi laisvės nepriklausomos, demokratinės Lietuvos atkūrimo labui. Siekdamas šio kilnaus tikslo, ji rudasis ar kitokia spalva nuda mato reikalo viešai pabrėžti Urugvajaus lietuvių visuomenę, kad Lietuvos išlaisvinimas riasi su demokratijos principų stiprinimu lietuviškoje samonėje ir su demokratinio pasaulio laimėjimu kovoje prieš raudonąją, judančią ar kuria kita spalva nudažytą totalitarizmą.“

Lietuvių tautos rėmėjas, jos kovoje prieš Lietuvos okupantus, yra demokratinis pasaulis. Jau vien dėl to būtų nesamone, jei lietuviai, glaudamiesi prie demokratinio pasaulio, pa

PAVERGTUJŲ TAUTŲ ATSTOVAI JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS PILNATY.

Gruodžio 20 d. Lietuvos, Estijos, Latvijos diplomatiniai atstovai, ir atstovai tautinių vengrų, lenkų, rumunų ir čekoslovakų komitetų buvo priimti JTO generalinio sekretoriaus padėjėjo B. Cohen, kuriam buvo įteikti memorandumai dėl sovietų vykdomų iš jų kraštų deportavimų.

Lietuvą šioje grupėje atstovavo min. p. Lozoraitis ir Lietuvos atstovas Paryžiuje Dr. Bačkis.

Visų susirinkusiųjų JTO sekretoriatai vardu kalbėjo min. Lozoraitis, kuris pasakė, kad p. Cohen mato prieš save diplomatus ir politinius atstovus tų kraštų, kurie, pažeidžiant jų tautų aiškų norą būti nepriklausomais, vis dar yra sovietų okupuoti, ar šiaip pajungti.

— Mes, norėtumėm čia ypatingai išskirti dalyką, — pasakė p. Lozoraitis:

1) Kad sovietų vykdomos deportacijos sudaro mūsų tautoms nepataisomą, o kai kada net milžinišką nuostolį, kaip tai Pabaltijo valstybių atveju;
2) Kad ši sovietų vyriausybės akcija yra brutališkas pažeidimas ne tik JTO organizacijos statuto ir pagrindinių žmogaus teisų, bet taip pat visuotinių pripažintų tarptautinių teisės nuostatų. Tai yra klasiškas pavyzdys genocido, vykdomo sistemingai ir tokiu mastu, kokio istorija dar nėra mačiusi.

JT organizacijos statuto įžangoje vakarų valstybės yra įrašiusios, kad jos patvirtina savo pasitikėjimą žmogaus garbe ir verte, o taip pat didelių ir mažų tautų lygybę. Mūsų tautos taip pat tiki šiais principais ir jų vardan jos per mus šiuo kreipiasi į JT organizaciją.

Mes prašome, kad JT pripažintų, jog deportavimai iš mūsų kraštų yra dalykas liečias JT Organizaciją, kad toji organizacija pareikalautų iš Sovietų Vyriausybės ir kitų atitinkamų okupacinių ar kitokių valdžios įstaigų sustabdyti deportavimus ir kad JTO deportavimus pasmerktų.

— Mūsų kovoje mūsų tautos apginti ir grąžinti jų Nepriklausomybę mes pasitikime JT Organizacija ir su šio pasitikėjimo jausmais įteikiame Tamstai mūsų memorandumus, — baigė savo žodį p. Lozoraitis.

Po to trumpai kalbėjo atskirų tautų atstovai.

Be kita ko gen. sekr. pav. Cohen pasakė, jog jis yra lietuviškos kilmės, jo protėviai buvo išemigravę iš Lietuvos į Pietų Ameriką!

Šis pasimatymas buvo išrūpintas dėka p. Lozoraitio pakartotinių demaršų JTO Generalinės Asamblėjos Prezidiume ir Generaliniame Sekretoriatai.

p. ALFONSA BUDRIŪNA

ir

p. ADELE JESUTELYTĖ,

sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, sveikinu ir linkiu saulėtų dienų.

Leonas Černyšovas.

Apie mirusius.

ANTANĄ SMETONĄ PRISIMENANT

Pirmojo ir ketvirtiojo Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos, kurį čia prisimename jo mirties aštuonerių metų sukakties proga, veikla yra ankštai susijusi su kultūrinio lietuvių tautos atbudimu ir nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimu.

Gimęs 1874 m. rugpjūčio 10 d. Užulėny, Ukmergės ap., A. Smetona savo kultūrinį, visuomeninį ir politinį darbą pradėjo praėjusio amžiaus pabaigoje, baigęs universitetą teisės mokslų studijas. Šiam darbui, kurio vyriausias tikslas buvo visuomeninė gerovė, jis pasiliko ištikimas iki pat savo tragiškos mirties 1944 m. sausio 9 d. Clevelande, Ohio, USA.

Periodinė spauda buvo tikrasis ginklas, kuriuo A. Smetona, būdamas pats ne vieno laikraščio steigėjas ir redaktorius, sėkmingai kovojo su ano meto Lietuvos okupantais dėl kultūrinės ir politinės savo tautos laisvės. Tai ypatingai atsidėjęs kartu su kitu žymiu ano meto visuomenininku, rašytoju kan. J. Tumui-Vaižgantui 1907 m. pradėta leisti „Viltis“ laikraštis. „Viltis“ išvartytas baras buvo gilus ir platus, jis rėmėsi ne beatodairišku vienos kurios politinės srovės pirmavimu, bet siekė apjungti plačiuosius sluoksnius, kuriems pirmoje eilėje rūpėjo gyvybiniai visos tautos reikalai. Šioji plačia prasme suprata tautos vienybė reikšėsi ir toliau gausiais A. Smetonos publicistiniais straipsniais vėlesnio

meto spaudoje, ji taip pat pasiunko kelrodžiui per visą jo veiklą tiek iki Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, tiek ir vėliau sekusiais laisvės laikais. Pirmojo pasaulinio karo (1914-18) metu jis buvo vienas iš vadovaujančių asmenų lietuvių tautai siekiant atkurti nepriklausomą valstybę. Jį matome vienu aktyviausių dalyvių 1917 m. rugsėjo 18—21 d. Vilniuje įvykusioje Lietuvių Konferencijoje, kurioje buvo nutarta reikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Konferencija išrinko A. Smetoną Valstybės Tarybos nariu ir pirmininku. Valstybės Tarybos vienas užduotinių buvo paruošti ir įvykdyti 1917 m. konferencijos nutarimai — Nepriklausomybės aktą, kurį A. Smetona kartu su 19 kitų Valstybės Tarybos narių pasirašė 1918 m. vasario 16 d. Metais vėliau, 1919 m. balandžio 4 d., jis buvo išrinktas pirmuoju Lietuvos respublikos prezidentu.

Sekantais metais, toms pareigoms išrinkus prez. Al. Stulginskį, A. Smetona atsiduoda moksliniam darbui ir skaito Lietuvos universitete estetikos ir filosofijos istorijos paskaitas. Nuo 1926 m. Lietuvos Respublikos prezidentu A. Smetona išbūva iki pat savo mirties.

Bolševikams okupavus Lietuvą 1940 metais, A. Smetona pasitraukė iš savo tėvynės, tuo pačiu išreiškęs protestą prieš bolševikų panaudotą klasičistinius straipsnius vėlesnio

atstatyti krikščioniškai ir demokratiškai Europai. Paskutiniame savo biuletenio numeryje į aprašė didžiausius šių laikų krikščionis politikus. Pirmoje vietoje yra aprašytas šio tarptautinio susivienijimo pirmininkas vengras prelatas J. Kozi-Horvath, o antroje vietoje — lietuvis prel. M. Krupavičius. Toliau eina prancūzas Bidault čekas prel. J. Sramek, lenkas Karol Popiel ir italas garsusis jų krikščionių demokratų įkūrėjas Don. L. Sturzo“.

„K. K. LAIVAS“.

„Centrinės Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga, kuri dabar yra įsikūrusi J. A. Valskybėje, gražiai bendradarbiauja su lietuvišiais krikščionimis demokratais. Jie ruošia kelius

Pažinkime Kanadą

KANADA PADEDA KITŲ KULTŪRAI KILTI
Kanada ir UNICEF

Kanada labai prisidėjo prie UNICEF (the United Nations International Children's Emergency Fund — Fondas sušelpinti pasaulio vaikus), kuriam gruodžio mėn. suėjo penkeri metai.

Kanados vyriausybė šitam fondui suteikė penkis auksas, kurios sudaro 7.293.000 dol. Kanada stovi ketvirtoje vietoje, pirmose vietose stovi Australija, Islandija ir N. Zelandija.

Šalia vyriausybės aukų kanadiečiai prisidėjo maždaug su 1.500.000 dol. Tie pinigai buvo panaudoti pirmimui pieno, mėsos, žuvies, žuvies taukų, kaikos ir medicininių reikmenų vaikams iš daugelio kraštų.

Milijonai vaikų iš 60 kraštų, Afrikos, Azijos, Europos ir Pietų Amerikos, pasinaudojo UNICEF labdarybe.

1 milijonas vaikų buvo aprūpintas vystyklais; 6 mil. gavo paltus, batus, kostiumus, sukneles, vilnones kojines ir antklodes; 7 milijonams buvo duota pieno, kurio dauguma gavo ištiesiems mėnesiams. Mėsos, margarino, ryžių, kviečių duona ir žuvies taukų buvo duota dieną iš dienos dar daugeliui milijonų.

UNICEF taipogi išdalino BCG skiepų, penicilino, sterptomicino ir toxioidų prieš difteriją ir kosulį. Šimtai tūkstančių buvo išpurkšti DDT, kad apsivalytų nuo parazitų ir kitų ligų platintojų. Milijonai namų buvo išpurkšti DDT, kad sunaikintų malariją nešiojančius moskus.

PAVYZDINGAS ENKAVEDISTAS.

BET IR TAS TURĖJO BĖGTI...

Šnipų knibždėte knibžda kad pasidarytų įtartinas“, Hora esąs užkrektasvės septynis šnipus per vienus metus. Jis spėja, kad laisvalaikį SNB agentų yra „daug daug tūkstančių“. Jie rankasi visose dirbtuvėse, įstaigose, krautuvėse, viešbučiuose, klubuose, restoratuose atstovybėse, laikraščių redakcijose, telefono ir telegrafų įstaigose, bankuose ir kavinėse. Mokyklų vaikams įskaita pranešinėti apie jų mokytojus, profesorius apie studentus, cigarų krautuvės parduotuvėse turi pranešti, koks perkamas cigaretes. Pardavėjas turi pranešti, koks svečias sėdi ilgiau restorane ar kavinėje.

Šiandien nėra reikalo sakyti „Gyvenimas dabar yra baisus“, kad pasidarytų įtartinas“, Hora esąs užkrektasvės septynis šnipus per vienus metus. Jis spėja, kad laisvalaikį SNB agentų yra „daug daug tūkstančių“. Jie rankasi visose dirbtuvėse, įstaigose, krautuvėse, viešbučiuose, klubuose, restoratuose atstovybėse, laikraščių redakcijose, telefono ir telegrafų įstaigose, bankuose ir kavinėse. Mokyklų vaikams įskaita pranešinėti apie jų mokytojus, profesorius apie studentus, cigarų krautuvės parduotuvėse turi pranešti, koks perkamas cigaretes. Pardavėjas turi pranešti, koks svečias sėdi ilgiau restorane ar kavinėje.

Šiandien nėra reikalo sakyti „Gyvenimas dabar yra baisus“, kad pasidarytų įtartinas“, Hora esąs užkrektasvės septynis šnipus per vienus metus. Jis spėja, kad laisvalaikį SNB agentų yra „daug daug tūkstančių“. Jie rankasi visose dirbtuvėse, įstaigose, krautuvėse, viešbučiuose, klubuose, restoratuose atstovybėse, laikraščių redakcijose, telefono ir telegrafų įstaigose, bankuose ir kavinėse. Mokyklų vaikams įskaita pranešinėti apie jų mokytojus, profesorius apie studentus, cigarų krautuvės parduotuvėse turi pranešti, koks perkamas cigaretes. Pardavėjas turi pranešti, koks svečias sėdi ilgiau restorane ar kavinėje.

Bus daugiau.

JUOKDARIAI...

O Maskvos „kultūrregeriai“? L. Pruseika rašo: „Kiek žmonių Afrikoje ir Azijoje išsūdė Britanijos kultūrregeriai per ilgus savo viešpatavimo metus?“

O mes paklausime L. Pruseiką: O kiek gi per palyginti trumpą viešpatavimą Stalinas, Jagoda, Ježovas, Dzieržynskis, Berija išsūdė Rusijos žmonių ir paskutiniaisiais metais Lietuvos žmonių? Kieno gi kraujo upelis turi gilesnę vagą?

„Vilnis“ spjauo savo durneliamis į akis.

Tikri juokdariai tie fanatiškai sukvailinti komunistai. Štai „Vilnis“ rašo: „Ir „Vilnis“ gau na kalėdinių dovanų, nors jos nieko bendro neturi su tomis legandomis ir sentimentais, kurie gimė izraelių žemėje, Romoj ar senovės Byzantijoje“.

Taigi: L. Pruseika taip ir spjauo savo skaitytojams į

akis, išvadindamas juos nesupratėliais, o šie, tiki Kalėdas ir „Vilniai“ vis vien siunčia kalėdines dovanas...

Bolševikai bando kultūrėti?

Amerikos lietuvių bolševikai, derindamiesi prie vakarų kultūros, kurią keikia ir koneveikia Stalinas ir jo klika, atrodo Amerikoje bando eiti vakarų kultūros keliu. Dėl to, atrodo, kad Amerikos bolševikai yra paklydę tarp dviejų beržų: visai niekina Vakarų kultūrą, o tuo tarpu patys neranda nieko geresnio net jų gerbiamoje Maskvoje, bet kultūrinės vertybės randa tikai vakaruose. Štai Bimba didžiujosi, kad Brooklyno lietuvių komunistų vad. „Liaudies teatras“ naujus metus pradeda Šilerio veikalų „Klasta ir meilė“. Tai gi, ne Demjanu Biednu, bet „prakeiktuju“ vakarų rašytojo Šillerio veikalų.

Mandrapypkis.

Mažosios Lietuvos likimas

„Mūsų tėvygė, kaip jūrų sesutė,
Vilnys ir bangos iš visų šalių!
Gresia griausmu ir ją dau... audringai!“

Vydūnas „Likimo Bangos“.

Antrajam pasauliniam karui besibaigiant, 1945 m. Potsdamame susirinko trys didieji — Churchillius, Stalinas ir Trumanas — ir mėgino išsiaiškinti po kariniais Europos klausimais. Dėl diametrinio priešingo požiūrio nusistatymo tarp Stalino iš vienos pusės ir Churchillio — Trumano iš kitos netoli pažengta. Bet vieno krašto likimas tada nekėlė jokių abejonių, t. y. Rytprūsijų atskyrimas nuo Vokietijos. Tiek vakarai, tiek rytai sutarė, kad Lenkijai reikia garantuoti išėjimą į jūrą Vokietijos sąskaiton. Taip pat aišku visiems konferencijos dalyviams, kad už Lenkijos negalima palikti Vokietijai priklausoma salėlė, dėl ko kilo antrasis pasaulinis karas. Tai visi Rytprūsiai turi būti išskirti iš Vokietijos teritorijos, perleidžiant vakarinę jų dalį lenkam, o rytinę dalį — žinomą kaip Prūsų arba Mažąją Lietuvą — daugiausiai pritenzijų į ją reikišiančiai — Sovietų Sąjungai.

Pasaulis labai nustebo tokiu sprendimu, jog Sovietų Sąjunga niekad nėra buvusi tiesioginė Vokietijos kaimynė, jog Mažąją Lietuvą slavų padermės niekad negyvenusios. Tur būt ir Sovietai patys nustebo, gavę taip lengvai kraštą, apie kurį net patys nesapnavė.

Tuo krašto likimu sovietai susirūpino tik prieš Potsdamo konferenciją. Neturėdami patys jokių istorinių teisių, jie gudriai pasinaudojo lietuviškais daviniais ir įjungė lietuvių komunistinę spaudą užsienyje kovoti už Mažosios Lietuvos atskyrimą nuo Vokietijos ir prijungimo prie Sovietinės Lietuvos. Vakariečiai nesuigaudo sovietų machinacijoje, principiniai ir sutiko perleisti Mažąją Lietuvą jos etnografinėse ribose sovietų valdynei. Iš pradžių Sovietai dėsle įjungti Mažąją Lietuvą į Tarybinį sąstatą. Bet po poros metų, matydami, kad su vakariečiais sudaryti, nepasisekė Stalinas atvirai parodė savo kortas. Visą Mažąją Lietuvą priskyre prie Leningrado administracijos, Karaliaučių ir kitus Mažosios Lietuvos miestus pakrikštijo sovietiniais pavadinimais ir į tuščias mažlietuvių sodybas privarė marias kolchozininkus iš Rusijos gilumos.

Šiandien visiems aišku, kad Stalinas į jokus derybas neįsileis, kad tokiu būdu Mažosios Lietuvos perėjimas tikriesiems šeiminkams neįmanomas. Tad Mažosios Lietuvos likimas liko neišspręstas ir lieka tampa susijęs su vakarų ir rytų pasaulio galutiniu susidūrimu ir su mūsų valstybės atstatymu.

Padėčiai pasikeitus, ko mes visi laukiame, vėl suaktualės Mažosios Lietuvos tolimesnis likimas. Jos atskyrimas nuo Vokietijos yra įvykęs faktas. Priklausomybė Sovietų Sąjungai turi būti atitaisyta kaip ne teisėtas ir apgaulingas aktas.

Nežinia, kas tada prie derybų stalo sėdės ir kieno balsas bus svaresnis. Tik žinia, kad tam reikia ruošti ir jau dabar išnaudoti visas galimybes paveikti pasaulio opinią. Taip pat aišku, kad tuo kraštu susidomėję artimiausieji jo kaimynai ir ne kiek mažiau vietiniai gyventojai.

Kas bus Mažosios Lietuvos kaimynai, sunku pasakyti. Neabejojama, kad Lietuva ir Lenkija paliks, o Sovietų Sąjunga ne. Klausimas kyla, kur vokiečiai sustos.

Oderio — Neisės linija jau dabar atgyvenusi svajonę. Net ir patys lenkai bėgstant, kad per toli į vakarus pasistūmėję ir bijo, kad po šio karo teks gerokai grįžti.

Vokiečiai visas pastangas dės, o šiandien tam rimtai ruošiasi, atgauti 1937 m. sienas, t. y. rytuos iki Nemuno. Šiuo metu vokiečiai yra įjungę visas mokslines ir propagandines je

gas už Rytų Vokietijoje prarastas sritis ir pristeigę eibes organizacijų suburti visus iš Rytų Vokietijos iškraustytus vokiečius. Per laikraščius, žurnalus, knygas, parodas, mitingus palaiko „Drang nach Osten“ idėją savo žmonėse. Jų įtaka yra milžiniška ne tik vokiečiams, bet ir užsieniečiams. Jie savo propagandą ne kiek neblogiau išvysto, kaip Hitlerio laikais. Tat ar netenka mums nuo Vokietijos. Tiek vakarai, tiek rytai sutarė, kad Lenkijai reikia garantuoti išėjimą į jūrą Vokietijos sąskaiton.

Prileiskime, kad vokiečiai sustos ties Vysla. Ir tada dar Mažąją Lietuvą mums ne prinokęs obuolys. Aršiausias varžovas kolia Lenkija. Lenkamsi besitraukiant iš vakarų ir sovietams apleidus Mažąją Lietuvą, šis kraštas liks tuštuma, į kurią visomis išgalėmis įsispaus lenkai.

Jau dabar, ypač užsienyje, lenkai aktingai veikia diplomatinės sferos. Yra gi faktas, kad po pirmojo pasaulinio karo lenkai visokiais būdais stengėsi pakreipti Klaipėdos krašto likimą savo naudai. Per gražiąją lytį ir savo gražbiystę jie ne vieną diplomatą buvo paga vė į savo pusę. Prisiminkim tik ir toki pokštą, kad po Versalio taikos Klaipėdoje prancūzų aukštojo komisaro vertėjas buvo lenkas, nors Klaipėdos krašte ne vienas žmogus nesupranta lenkiškai. Nėra paslaptis, kad ir šiuo metu lenkai ruošiasi į Mažąją Lietuvą. Jų balsas ne toks stiprus kaip vokiečių, jų teisės dar menkesnės, bet iš geografinio ir diplomatinio taško žiūrint, Lenkija yra rimtas partneris įsibrauti į Mažąją Lietuvą.

Kokios mūsų perspektyvos? Prieistoriniais ir senesniais istoriniais laikais Mažąją Lietuvą yra gyvenusios įvairios baltų padermės. Mūsų rašto istoriniais laikais lietuviai siekė Karaliaučiaus miestą. Paskutiniiais šimtmečiais lietuviai pradėjo smarkiai nykti, bet dar prieš penkiasdešimt metų lietuviai sudarė arti pusės visos Mažosios Lietuvos gyventojų. Šiuo metu iš vietinių gyventojų, kurių labai mažai beliko, nei

NEVĖZIO JUOZAS

PAJŪRIAIS...

Iš dienoraščio.

1936 metų vasara. Gražiau sias mūsų tėvynės Lietuvos laikas — birželio pabaiga ir liepos pradžia...

Pamylti savo jūrą ir jos meilę padalinti saviesims, plaukia visos Lietuvos gimnazijų atstovai prie Baltijos, prie gražiųjų pajūrio Girulių.

Panevėžio trejetukas, po vie nos paros traukinii kelionės, iš lopa ties vietoje Kopūstai, kad galima būtų pakeliauti pėsčiom ir pažint geriau Klaipėdos krašto žemę, kurią narsūs šio krašto sukilėliai 1923 sausio 15 d. grąžino vėl prie Lietuvos kūno.

Nauji palapinių miestai išdygsta prie Baltijos, kuri visa laiką apsiptojusi skelbė tėvynės dalį ir kovą už ją.

Girulių pušys linksta nuo ietuviškų sutartinių, kiekvieno vakaro laužų liepsnos dažo jūrų veidą.

Vakarinės maldos, rytmečio giesmės ir mūsų priesaikos žodžius lydėjo laisva mūsų Baltija: „Tenūdžiūsta mano dešinė, negu aš Tavęs išsižadėsiu, o, Baltija!“...

Iš kai Klaipėdos gatvėm žygiavo mūsų stovykla, klegant džiaugsmui, akomponuojant mūsų laisvai Baltijai ir skambant dainai: „Prie jūros aukštaičiai, prie jūros žemaičiai, prie jūros visa Lietuva!“.

Suprantu, dabar, ko taip sunaikiai vaitojo ji tada, kai vakaras apdengė ją nakties baldakimu; suprantu, ko palinkęs nuo am-

pusė tikrai bus lietuvių kilmės. Remdami savo teises į Mažąją Lietuvą kraujo giminyse su vietiniais gyventojais, turime žinoti, kaip vietiniai žmonės galvoja apie susijungimą su Didžiąja Lietuva.

Ryškiausias Mažosios Lietuvos lietuvių valios reiškęjas yra Mažosios Lietuvos Taryba, kuri jau po pirmojo pasaulinio karo reikalavo atskirti visą Mažąją Lietuvą nuo Vokietijos ir prijungti prie besikuriančios Lietuvos Respublikos. Savo tvirtąjį nusistatymą pakartojo po Antrojo pasaulinio karo 1946 m. Puidoje. Ji ir toliau kovoja už šitą savo aukščiausią tikslą — susijungti su savo tautos kaimeniu bendroje Lietuvos valstybėje.

Aršiausiųjų vokiečių norą mes puikiai žinome. Bet yra tarp lietuvių ir vokiečių didelė masė be aiškaus nusistatymo. Tai lietuviško kraujo žmonės su vokiško išsiauklėjimu. Jei ir lietuviškoji sąmonė užmiguusi, tai prabocijų šešėliai dar neapleidę jų. Lietuviai ir krauju ir gyvenimu būdu artimesni jiems nei lenkai.

Paskutiniiais metais lemiamos reikšmės turėjo Mažosios Lietuvos žmonių globojimas ir tūkstančių nelietuvių išgelbėjimas nuo bado ir mirties Didžiojoje Lietuvoje. Toks kilnus gestas iš vargą kenčiančios Lietuvos neliko nepastebėtas ir vakarus atsidūrusių vokiečių. Net vokiečių dvasios šulą verčia tai perversinti savo nusistatymą Lietuvos ir lietuvių atžvilgiu. Neseniai įvykusiame rytprūsiečių suvažiavime rašytojas R. Naujokis šit kaip atsiiepia apie lietuvių. „Lietuva kaip vienintelė tauta iš mūsų buvusių rytinių kaimynų atsirado nuo brutalių prieso naikini mo būdų. Nežiūrėdama savo pačių vargų, toji tauta parodė pavyzdį ir prisipažino prie krikščioniškos Vakarų kultūros. Aš manau, kad jau vien šita neturėtų būti užmiršta ir kad tai turėtų mums palengvinti pašalinat atgyventus priešingumus ir rasti naujų galimų teisingam sugyvenimui“.

Kas mūsų daroma laimėti kraštą ir žmonių palankumą? Taip, kaip kenčiančioji Lietuva tik pavieni žmonės parodo artimo meilę, taip ir išeivijoje. Sekant „Keleivys“ duotas padėkos ištraukas matyti, kad šalpa užsiėmė tik atskiri žmonės, privačios organizacijos, ypač Mažosios Lietuvos Bičiulių draugijos. Nei Balfas, nei lietuvių bendruomenių organizacijos nėra pakankamai įsijungę į Mažosios Lietuvos gyvenimą tojų šelpimą.

Labai puikų pavyzdį parodė neturtinga, bet ryžtinga Venzuelos lietuvių bendruomenė, skirdama ketvirtadalį surinktų aukų Mažajai Lietuvai. Tas ketvirtadalio labai būdingas, nes tiek plotu, tiek gyventojų skaičium Mažoji Lietuva apytikriai sudarys ketvirtadalį visos Lietuvos Respublikos.

Šiuo metu Mažosios Lietuvos gyventojų šalpos reikalingumą, bus bene daugiau nei kitų lietuvių. Aišku, kad visų patenkinti neįmanoma. Bet kodėl daromas skirtumas, šelpiant tik iš Didžiosios Lietuvos kilusius? Nepamirškime, kad šalpos reikalinga žmogui šalpa, kad ir menka, šuntą kartų daugiau pa veiks ir suteiks jo naudai, nei marios gudriausios propagandinių išvedžiojimų. Koks stiprus ginklas lietuvių išlaikyme ir simpatijų įsigijime yra šalpa, matome jau iš minėtos Naujokio kalbos.

Dar liūdnesnis vaizdas sekančios Mažosios Lietuvos politinį gyvenimą. Mažlietuviai, gyvendami šimtmečiais atskirą gyvenimą, sukūrė savas politines partijas. Visos jos jau kelis dešimtmečius susivienijo ir veikia toliau, kaip Mažosios Lietuvos Taryba. Bet mūsų politiniai veiklos organai nesugebėjo jos įjungti į bendrą lietuvių žemių laisvinimo kovą.

Nenoromis prisimenu kartą vadovaujančio asmens atsakymą, paklausus jį, kodėl Mažosios Lietuvos Tarybos atstovas nepleidžiamas į Vliką. Girdi, jei išleisim Mažosios Lietuvos Tarybos atstovą, tada reiks įsileisti taip pat ir Gudijus bei Ukrainos atstovus. Kitaip, tariant, Mažoji Lietuva mums tiek pat rūpi, kiek Gudija ar Ukraina.

Šitas aklas Mažosios Lietuvos gyventojų išjungimas iš vyriausios Lietuvos laisvinimo organo gali turėti skaudžiai ir nemaloniais pasekmėmis ateityje. Nėra paslaptis, kad mėginta sudaryti atskira Mažosios Lietuvos Valstybė ir kad tuo reikalu įteiktas memorandumas Prezidentui Trumanui. Bet, ačiū Dievui daugiau tuo klausimu nerašyta ir nieko nedaryta. Nemanau, kad lietuvių tauta palankiai žiūrėtų į toki žingsnį ir sutinktų su tokiu abejingu Mažosios Lietuvos politiku (Nukelta į 6 psl.)

Už rūsčių IV forto pastatų, tęsėsi šiaurinė baterija, kur „amžinai įšivaizduotas“ priešas buvo pasilėpęs. Po energingo puolimo tą rytą, pasnigiam šviežiam sniege buvo matomos „sumušto“ priešo skeveldros.

Tuo tarpu pratimo vadovas prabyla: „Pratimas pavykęs, priešas sunaikintas, bet šia valanda amžinasis vakarų priešas veržiasi į Klaipėdos kraštą ir žygiuoja jau klaipėdos gatvėm!“

Tarytum perkūnas trenkė iš siriklavių karių kuopą, širdys suvirpa kerštu ir kova už jūrą, už Klaipėdą, už savąją žemę...

1944 m. Tėvynės Kūną, kaip peiliais vėl raizė vienas priešas po kito — į tėvynę plūdo baisiausias priešas mūsų ir viso pasaulio iš rytų.

Ir jeigu buvo kada nors sustojusi saulė ir nesisukė žemė, tai tik ant Lietuvos 1944 m. vasarą, kai plūdo nauji hunai.

Užtemo saulės akys, skaitė šviežius partizanų kapus prie Baltijos, Nemuno, Neris, Nevėžio, Šventosios...

Pabėgėlių kolonas vėl glaudžia Baltijos krantai ir Kuršių marių užuovėja. Aš girdžiu, dar kaip šiandien Klaipėdos apsupime pagreitintus šūvius savo žmonai, dukrai ir sau ir jų paskutinius žodžius: „Geriau mirti, negu vergauti“.

Mažoji Lietuva istorijos perspektyvoje

Kaip daugel kur Rytų Europoje, taip ir Nemuno žemupyje didelių lietuviškų kraštų likimas dar neišspręstas. Tie kraštai — tai Maž. Lietuva. Naujausių laikų žemėlapių šitą buvusių Rytprūsijų šiaurinę dalį vadina Kaliningradu. Tačiau prie naujojo rusiškojo pavadinimo pridėti (kad ir suvokiama forma) senieji lietuviški pavadinimai: Tilžė, Ragainė, Skaisgiriai, Pilkalnis, Stalupėnai, Įsrutis ir tt.

Ir kas bent kiek tą kraštą pažįsta, žino, kad ten ne tik miestai, bet ir nemaž visi kaimai, miškai, upės, ežerai, net liūnai, lankogaliai ir tt. turi lietuviškų pavadinimus. Taip visas kraštas nusėtas tokiomis skambiais lietuviškais vietovardžiais. O dauguma gyventojų vadinosi bemaž nesugadintais lietuviškais asmenvardžiais.

Šiandien yra aiškiai mokslininkų nustatyta, kad lietuvių kraujo ir kalbos protėviai į Baltiją atėjo jau akmens gačynėje (neolito laikais), ir nuolat gyvendami ten tūkstančius metų, jie kraštą sukleitūrinio ir laimėjo jį gražiam žmogaus gyvenimui. Mokėjo jie ir apsiginti nuo priešų ir likti laisvi, kol viduramžių pabaigoj šarvuoti riteriai dalinai juos pavergė.

Maž. Lietuvos kraštus ordinas pradėjo užkariauti apie 1270 m. Tais laikais ten gyveno senos lietuvių giminės suduviai, nadruviai ir skalviai. Jie turėjo gintis vieni, nes po Min daugo mirties, suirutės laikais iš Lietuvos kunigaikščių jie mažai tesusilaukdavo pagalbos. Tai ordinas ir galėjo Maž. Lietuvos istorijoje įsteigti savo pilis Įsrutį, Tilžę, Ventę, Ragainę ir kit. Tik sustiprėjus lietuvių Vytenio laikais, ordino veržimasis buvo kiek sustabdytas. Tačiau kovos nesibaigė: riterių puolimai ir lietuvių priešpuoliai eidavo per Maž. Lietuvą. Tai kraštas buvo naikinamas per pusantro šimto metų. Dalis gyventojų žuvo kovose, kiti pasitraukė į Lietuvą. Tada ir tikybinis centras Ramovė nuo Ramintos upės krantų buvo perkeltas kur nors prie vidurinio Nemuno. O apytušti kraštai tarp Nemuno, Pregliaus ir iki Suvalkijos užžėlė tankumynais, nepereinamais miškais, prisivėję žvėrių, pasidarė dykuma — Wildnis.

Melno ežero taikos derybose (1422) Vytautas sutiko tą „Wildnis“ pasidalinti su ordinu. Riba pravaista tokiu būdu: nuo Vištyčio ežero į šiaurę iki širvintos (ties Smalininkais), tada pagal Šventąją 2 mylias į šiaurę ir nuo čia lygiagrečiai Nemunui į vakarus iki Jūros, nuo čia vėl 1 mylią į šiaurę ir tada vis trijų mylių atstume nuo Nemuno, Rūsėnės ir Marių krantus iki už Klaipėdos. Taigi, riba tarp Maž. ir Didž. Lietuvos buvo sudaryta, galima sakyti, mechanškai skristuvo ir liniuotės pagalba.

Ilgus laikus ta siena liko pro vizoriška, per ją laisvai ėjo lietuvių grįžimas į jų iš senovės... Kautynių samsių, bėgu tais pačiais pajūrio krantais, kuriais laisvais laikais keliavau.

Ant pagalia, be sąmonės mane išnešė Kuršių marės, kaip savo vaiką išgelbėjo mane ir perdavė Juodkrantei globoti.

Aš niekad nepamiršiu Jūsų, o Kuršių marės, o Baltija, nes Jūs prailginot man gyvenimą! * * *

1952 m. Aplink girdžiu šneka: Kaip einasi? Kiek uždirbi? Jau nusipirkai namą?...

Manye dar ošia tėviškės vėjai, girdžiu kaip ten girgžda palikta svirtis... Kaip auksas mane slėgia tenai būtos dienos. Praeina Vilnius, Klaipėda, Kaunas, Panevėžys, Mariampolė, A. Panemunė, Giruliai, Kuršių marės ir Baltija: „Te būna nukirsta mano dešinė, ne apu aš Tavęs atsižadėsiu“.

O laike, gražink greičiau mus ten, kur mūsų žemė, vandenys ir jūra!

apgyventus kraštus. Ordinas neturėjo nei jėgų, nei lėšų kolonizuoti, tai lietuvių ne tik užėmė nadruvių, suduvių ir skalvių kraštus, bet slinko ir toliau į vakarus. Apie 1500 m. jų yra nemažai ir Karaliaučiuje ir net Piliavos apylinkėje.

Lietuvninkai kruopščiai darbu tą „Wildnis“ panaikino. Jie vėl iškirto miškus, atstatė dybas, ir yra neginčijamas faktas, kad jie antrą kartą kraštą laimėjo kultūrai.

Ryšiai tarp Maž. ir Didž. Lietuvos buvo palaikomi kol ordino kraštas buvo Lietuvos-Lenkijos karalių vyriausiojo valdžioje, ordino meistras buvo tik jų vasalas. Po išsilaisvinimo iš to suveriniteto (17-amž.) ir lietuvių elementas pradėjo mažėti, siena pasidarė efektyvi, o vėliau (jau rusų laikais) net riba tarp abiejų kultūrų. — Tada jau Maž. Lietuvos lietuvininkai gyveno atskirą savo istorijos laikotarpį, kuris baigėsi su Ad. Hitleriu.

Maž. Lietuvai dabar prasideda naujas istorijos lapas. Vokiečiai išėjo: kaip matome, istoriškai, etnografiškai ir geologiškai miant, kraštas turėtų grįžti prie Lietuvos, kaip tai reikalauja Didž. Kunigaikščio Algirdo ir ypatingai pabrėžta Vytauto, ir kaip Maž. Lietuvos Tarybos pirmininkas reikalavo Versalio taikos derybose po I-o Pasaulinio karo.

Visus tokius argumentus pa naudojant Potsdamo Konferencijoj ir buvo Rytprūsiai padalinti. Tik partneriai pasikėitė: Maž. Lietuvos didžiausi plotai nepriskirti Lietuvai, o laikinai pavesti valdyti — rusams, kurie jokių teisių į tą kraštą neturėjo ir neturi.

Tuo ir ant Maž. Lietuvos nusileido geležinė uždanga, ir mažai mes nežinome, kas ten darosi. Prasiskverbta viena kita žinia, ir galima susidaryti tokį apytikrį vaizdą: kraštas tarp Priegliaus ir Nemuno padarytas milžinišku kariuomenės tramplynu. Pajūris sutvirtintas. Į Samlando pajūrį ir rusų kariiviai gali vykti tik ypatingu leidimu.

Derlingoji žemė apdirbama tik keliose vietose (apie 10%). Vietomis visai nėra gyventojų. Laukai apaugę usnėmis, iš kurių jau kyla ir krūmai — darosi tankumynai.

Nemuno žemupyje pylimai išgriauti, vanduo apsemaš labai vertingas pievas. Upės vaiga prinešta dumblo, taip kad ajarai, švendrės, dudulės žydi viduryje žiočių.

Reiškia: krašte darosi vėl dykuma — Wildnis. Ir kas toliau? Iš paskutinių laikų sudarytų taikos sutarčių matyti, kad nustatant sienas nusveria ne tiek istoriškai - etnografiškai, kiek politiškai - ekonominis principas, (pav. lenkai iki Oderio).

Maž. Lietuvos ekonominė reikšmė Lietuvai yra nepaprastai didelė. Ji išplaukia, kaip visur, iš geopolitinės padėties: visas kraštas yra natūralus sėsinys visos lietuviškai - baltiškosios teritorijos. Abi upės, Nemunas ir Prėglius suima visų tų upių vandenį ir neša juos per Maž. Lietuvos plotus į jūres - mares. Pagal tai grvituoja ir susisiekimas ir visas ūkiškas gyvenimas.

Maž. Lietuvos ūkis prieš kartą savo produkciją prilygo geriausiai išvystytiems kraštams Europoje — kaip tai danų, olandų arba kai kuriems Pietų Švedijos kraštams.

Paminėsiu tik keletą dalykų: — Plentų tinklas ten 3 kart tankesnis negu Didž. Lietuvoje, o geležinkelių (įskaitant ir siauruosius geležinkelius) net 4 kartus. — Vandens keliai buvo gerai pritaikinti transportui, vandens jėga gami no elektros visam kraštui.

Maž. Lietuvą su tinkamais uostais pakelty ne tik visos valstybės ūkinį pajėgumą, bet būtų ir svarbus tranzitinis faktorius plačiam Lietuvos užnugariui Europos Rytuose.

Įnstras.

Šviesos ir gyvybės slėpiningumas

GYDUNAS

6. Žmogaus Friedermė Šviesos ir Gyvybės atžvilgiu. Kas žmogaus darytina, jeib jo esmė nusivystę ir gyventų, senovėje buvo slaptia skelbiama. Dabartyje tegalima tiksliai dar kiek pasnibždėti apie tai, kas tuokart misterėmis (Slėpinybėmis) buvo siekiama. Vis dėlto yra žinoma, kad buvo aiškinamas klausimas, kaip žmogus, koks jis yra, gali išnaujo užgimti.

Laiminantioji žinia, Evangelia, visai reikšmingai išdėsto, kaip dieviško žmogaus užgimimas vyksta gyvybiško gyvenimo vietoje, karvideje, kad gyvulių prižiūrėtojams tai pranešta ir kaip jie drąsiai nesisibijoti, kadaigi jiems tenkas didis džiaugsmas, kurį patiriantis visos tautos, joms už gimus išganotojui.

O kaip tie gyvulių prižiūrėtojai visai nustebe žvaigščių, sūrenka apie pranešimo skelbimą didę daugybę dangiškų ganių, kurios venikai visą Visatą pildo giedojimu apie Dievo garbę, apie ramybę ant žemės ir apie žmonių pasigėrėjimą.

Visa-tai kartojasi ir žmoguje, kurs su savo kūniškumu ir geiduliais yra gyvuliškas, lyg kokia karvidė, kurią jis turi prižiūrėti. Dažnai todėl dabartyje ir skelbiama, kad žmogaus gyvenimo prasmė ir jo uždavinys yra, save pašvęst Dievo apsišaukimui žmoniškume, būtent Kristui, kurs jame tad už gimęs, jį ir tobulina.

Visas ir žemiausias gyvumas siekia pilnesnio atskleidimo žemiškame buvime. To nori ir žmogus, tam skatinamas pasaulio galių. Bet esmiškoji jo gyvybė subunda tiksliai žmogui pasišventiant Didįjį Slėpinį, visa nušvietiantį Išmintį, Dievo Šviesai. Kurs taip jam atiduoda, skaisa gyvybė jo viduje sukiša ir Dievo sūnus užgimsta.

Tai ir primena vieno vokiečio žodis, žinomo vardu Angelus Silesius, gyvenusio 1624—1677. „Jei Kristus tūkstunt kart užgimęs būtų Betlejuje, o ne tavyj, tu liktaisi praužves“. Vadinasi, žmogus pasiškint nesišinojimo tamsoje, sutapęs su pragaištumu. Kitas minėtojo Vokietio žodis yra: „Turi Marija būt ir Dievą savyje gimdyti, jeib jis išganymą tau teikt galėtų“. Tiksliai Dievo šviesa gali sužadinti Dievo gyvybę žmoguje ir jį Dievui sugyventi.

7. Šviesėjusio ir gyvėjusio žmogaus Stovis Gyvenime. Visi pareikštieji mąstymai gal leistų numanyti, kaip žmogus iškyla iš tamsos į šviesą, iš pragaištės į gyvybę, kaip esmiškasis jo žmoniškumas tarpsta. Atitinkamai jis tada ir veikia kitus žmones net gi visą gyvenimą. Būdamas tada tiksliai Didiojo Slėpinio, būtent

Dievo, šviesos ir gyvybės atšvaita, jis nušviečia visą savo aplinką. Kad sakyta, žmonės esą pasaulio šviesa, tad primintinas ir žodis: „Jūs esate dievaitai“. (Jon. 10, 34).

Šviesėjusiam ir gyvėjusiam žmogui, jam taip gyvenant, visas pasaulis atrodo gubiamas nuostabios šviesos. Visa jam yra priplūsta gyvybės bei galios. Visuose vyksmuose jis tiesiog numano tikrą prasmę ir kaip atsiskleidžia vis gausesnė ir gyvesnė gyvybė, kuri gyvas vietas suburia į vienybę. Žmonių tautos tai aiškiai įrodo, ir jų žmonės lyg slaptai raginami širdingu santykiavimu tai ko-ryškiau patvirtinti.

Net-gi neapribota Visata šviesėjusiam ir gyvėjusiam žmogui nebėra tuštieji tamsi, bet priplūstama galių, kurios neįmanantiu gyvumu ir prasmingumu perspindi ir gyvina visą tamsą ir erdvumą, o visame tame ir iširodo vis aiškiau Didiojo Slėpinio Šviesa ir Gyvybė.

Regint vien kūno akimis, pasaulyje matyt nuolatinė šviesos ir tamsos, gyvybės ir mirties pakaita, šviesės žmogus nusimano viena su ta šviesa ir gyvybe, kuri iš augst laiko ir erdvės jam teikiama su nuostabi malone ir pildo jo esmę su neapsakomu palaiminimu. Šviesos ir gyvybės slėpiningumas jam nuolatai giedriau atsiskloja. (Pabaiga)

ŽIEŽIRBOS

Savotiškos mintys apie literatūrą

„Aidu“ paskutiniame numerio (9, lapkričio mėn.) Dr. A. Baltinis, polemizuodamas su anksčiau tame pačiame žurnale paskelbtu dr. A. Maceinos straipsniu, savo rašiny „Literatūros nusikalstamumas“ paskelbia labai daug stebėtinų tezių apie rašytoją ir literatūrą. Jeigu A. Maceina savo gerai pažįstamu intuityviu ir spalvingu žodžiu sugebėjo atskleisti kuriančiojo būtį, tai A. Baltinis labai rūpestingai stengiasi poetą pasodinti dogmatinių suoliukų, kad tasai paklusniai giedotų, pagal seniai išbandytą metodą sukirptas, giesmės. Štai kelios ypatingai išimtinės A. Baltinio mintys: „Daugumas poetų savo kūryba lieka vitalinių vertybių srityje, nedaugelis įžengia į dvasinę sritį, o labai retas į religinę. Bet jei poetui pasiseka savo kūrinį realizuoti religines vertybes, tai tikrai toks kūrinys turi transfiguracinį bruožą ir keičia pasaulį religiai. Bet čia jis keičia pasaulį ne dėl estetinių, bet dėl religinių savo vertybių. Stebuklingieji paveikslai dažnai būna menkos meniškios vertės.“

Profesinių sąjungų judėjimas Kanadoje labai sustiprėjo paskutiniuosiuose metais. Maždaug vienas iš 14 kanadiečių, arba vienas iš penkių dirbančiųjų, priklauso profesiniam sąjungai. Organizuoti darbininkų įtaką galima pajusti kaip socialiniam, taip ir ekonominiame gyvenime. Profesinė sąjunga, ko kio ji mūsų supratimu šiandien yra, turi Kanadoje nepilnus 80 metų amžiaus.

Kaip ir daugelis kitų mūsų institucijų, taip ir profesinė sąjunga buvo importuota iš Britanijos. Jos tikslas — laisvas dirbančiųjų susivienijimas bendram labui — buvo ištikrų britiška mintis.

Dirbančiųjų federacijos buvo įsteigtos Britanijoje 19-tojo simetinio pradžioje. Pramonės augimas buvo to įsisteigimo priežastis, nes jis sukūrė miesto darbininkų luomą, kuris uždėjo sau duonos tik savo darbu.

Darbininkų sąjunga pradėjo turėti du tikslus, būtent, kad savo narių skaitlingumu galėtų lengviau susitarti su darbdaviais ir panaikinti darbininkų tarpe varžybą, nes varžybos žemino atlyginimus ir blogino darbo sąlygas. Antra priežastis — sudaryti fondą, iš kurio būtų galima padėti darbininkams nelaimės, ligos ar nedarbo atveju.

Profesinių sąjungų tėvas buvo Robert Owen, anglas, kurio

riam jaunystėje pasisekė sukurti sau laimę medvilnės verpimo pramonėje. Owen taipogi yra kooperatyvų judėjimo kūrėjas. Galima sakyti, kad jis yra pirmas socialistas, viena generacija aukščiau negu Karolis Marksas.

1834 metais jis pasidarbavo pirmos būty profesinių sąjungų federacijos organizavime, vadinamame „the Grand National Consolidated Trades Union“. Tos federacijos idėjos buvo dar per naujos tam laikui ji išnyko. Bet ji nustatė didžiųjų darbininkų kongresų formą, kurie buvo įsteigti maždaug po 40 metų.

Pirmos Kanadiškos darbininkų sąjungos.

Pirmieji darbininkai Kanadoje, kurie organizavosi, tai buvo spaustuvininkai. Tas įvykis maždaug 1830 metais. Kitos ankstyvos kanadiškos profesinės sąjungos buvo tos keturios Gelžkelio Brolijos (inžinierių, konduktorių, kūrėjų ir gelžkeliečių). Pirmoji garvežių inžinierių brolija buvo įsteigta Hamiltone, Ont., ir Belleville, Ont., 1863 metais. Šios keturios gelžkelio brolijos veikia šiandien kaip nepriklausomos sąjungos.

Kanados darbininkų judėjimas neužilgo sujungė savo įėjimą su JAV. Pirmosios Amerikoniškos sąjungos, kurios atvyko Kanadon, buvo geležies pramonės ir spaustuvininkų. Tuoju sekė žymi organizacija, tai buvo „the Knights of St. Crispin“, kuri vedė batsiuvių ir kovą prieš avalynių fabrikus. Bu daugiau.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Nelė Mazalaitė: MĖNUO, VADINAMAS MEDAUS. Apysaka. Išleido Gabija 1951 m. Dail. B. Vilkutaitytė-Gedvilienė. 220 psl. Kaina 2.50 d. Knyga gaunama: Gabija, 340 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

KAS „NL“ prenumeruoja, TAS už Lietuvos laisvę kovoja. „Nepriklausoma Lietuva“ skaitysi — Visą pasaulį aiškiai matysi.

meno kūrinio, jie klausia tikrai literatūrinės jo vertės. Jeigu mes sutinkame su vienu pačiu būtiniausiu dvasinės laisvės reikalavimu kuriančiam, tada turime būti atviri ir tokiame vertingame (literatūriname) kūriniiu, kuris, gali būti, nesutinka su mūsų pasaulėžiūra. Bet kokiam dogmatiškai siauram, apsišarvavusiam utilitaristiniams akišiais, žvilgsniui kelias į tikrąją literatūrą yra uždaras. Tuo pačiu jis uždaras ir į kūrėjo būtį.

— Nesuprantama! Neaišku! — sušuko komisaras, — Jūs, drauge, arčiau prie masės...

Kosoncovas priejo arčiau ir, užsidėjęs koją ant kojos, pradėjo vėl:

— Tai šita, štai, draugai kolchozininkai. Dirba lėktuvus ir paskui skraido. Tai yra — ore. Na, viršų, žinoma, nevisada išsilaiko — virstelia apacion. Kaip kad lakūnas draugas Jermilkinas. Išskrido, išskrido, o ten kaip krito, ach kojines padžiove...

— Ne paukštis mat, — tarė kaimiečiai.

— Aš gi ir sakau, — atsigavo Kosoncovas, išgirdęs pritarimą, — aišku — ne paukštis. Paukštis nukrinta, ej, pašoko ir tolyn... Kitas taipgi lakūnas, draugas Mykolas Popkovas, skrido vis laimingai, bac — motore kliūtis... kaip kris...

— Nu? — nustebo kaimiečiai.

— Dievulėliau... Vienas medžioje užsikorė. Ir kabok kaip mažulėlis. Išsigando, numirė... Įvairių būna atsitikimų... O kartą karvė pas mus papuolė po propeleriu. Tik čik, čik — ir į gabalėlius. Kur ragai, o kur uodega, ir išskrit visai nebegalima... Šunys taip pat pasitaiko, pakliūva.

— Ir arkliai? — paklausė kaimiečiai. — nejaugi ir arkliai, brangūs, papuola?

— Ir arkliai, — tarė Kosoncovas. — Labai blogai...

— Nu veliniai, duot jiems į ausį, pratarė kažkas. — Štai ką išgalvojo! Arklius kapot! Ir ką gi, mielasai, tai progresuoja?

— Aš gi ir sakau tarė Kosoncovas, — progresuoja, draugai kolchozininkai... Jūs, štai, susirinkę aukokite.

— Bet kodėl gi, mielasai, aukoti? — paklausė kaimiečiai.

— Lėktuvui, — tarė Kosoncovas.

Kolchozininkai, niūriai nusišypsoję, išsivaikščiojo. Vertė A. Lingė.

HENRIKAS NAGYS

Apie kasdienybę, rašytojus ir knygas

LIETUVIS RAŠYTOJAS TEBEGYVAS

Pracitųjų metų pabaigoje lietuviškų knygų stalai nebuvoturtingi: keletas leidinių, apie kuriuos buvo galima kalbėti, dėl kurių pasirodymo buvo galima džiaugtis. Atrodė, kad materialinė šio krašto kasdienybė jau baigia sutruktinti mūsų rašytoją. Atrodė, kad fabriko ratai visam laikui atplėšė kūrėją nuo jo pasaulio ir visa nesulaikomai rieda pavaklėn: praeis dar metai, ir mes džiaugsimės sulaukę bent vienos vertingos knygos kasmet.

Kaip gera šiandien įsitikinti, jog toksai pesimizmas buvo perdėtas. Kaip džiugu nusivilti dėl to! Jau yra pasirodžiusi visa eilė gerų knygų, ir ligi metų pabaigos — kaip matyti iš leidykinių skelbimų — jų dar sulauksime. Lietuviškieji knygynai kiekvieną savaitę skaitytojui siūlo vis naujų leidinių, kurių laukė visą laiką ir jau buvome nustoję vilties sulaukti. Lietuvos rašytojas tebegyvas. Jo nesugniuždė nei kasdienybė, nei fabrikai, nei pinigai. Jis tebekalba mums.

Ir norisi pasidžiaugti ne vien rašančiaisiais. Štai daug jaunų, šviesių žmonių išdriso savo vertingai uždirbtą dolerį investuoti ne į namus, mašinas ar aludes, bet į spaustuves, leidyklas, naujus leidinius. Ar tai nėra įrodymas, kad šio krašto socialio ir plokščio aplinkoj yra daug žmonių, kurie žino, ko jie čia atvyko, kurie žino, kad atsitiktinis patriotinis šuktelėjimas kuriam nors susirinkime nėra pakankama duoklė savo žudomai žemei. Kurie žino, kad visa mūsų kultūra ir dvasinės vertybės kol tebus gyvos, kol nemirs motinos išmokytas gimtas žodis ištremtųjų minioj. Ir tuo žodžiu lietuvis rašytojas šiandien jau istengia pasakyti nemažiau, kaip kitų tautų didieji žodžio menininkai. Čia nekalbama apie kiekvė — puslapių gausumas ne

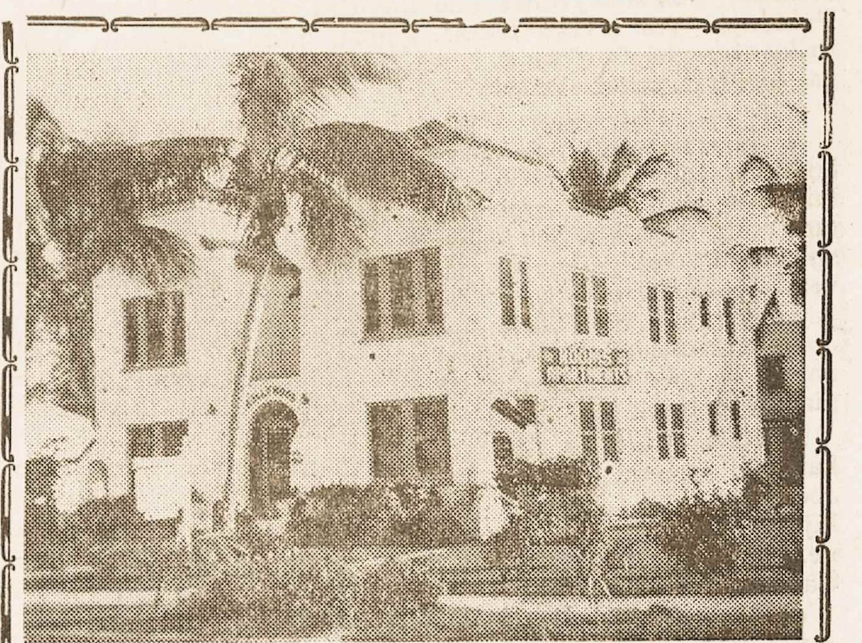
Jeigu lietuvis rašytojas ne linksniuoją kiekveinan sakiny Lietuvos vardo, tai dar nereikia, jog jis pamiršo savo tėviškę. „Išiklausykime gerai — ir mes išgirsime kiekvienam jo sakiny užiantį mūsų žemės vėją, mūsų žemdirbio žingsnį ir lėtus jo mostus beriančius grūdą, jo balsą ir jo širdį, jo skausmą ir viltį; kiekvienas proto peizažas yra mūsų žemės gamtovaizdis, kiekvieno sukurto medžio šaknys yra įsisunkusios į Aukštaičių, Žemaičių, Suvalkų, Vilnijos ir Maž Lietuvos juodžemį.“

PASTABOS APIE NAUJAI PASIRODANČIAS KNYGAS.

Sunku bus keliolika sakinių išsamiai aptarti tokias šias metais pasirodanti knygos, kurios yra vertos ilgo ir nuodugnaus įvertinimo. Sekančios pastabos tebusna skaitančiojo priimtoms, kaip nepakankamas pakaitalas recenzijoms ir kritikai, kurių neradome Kanados lietuvių spaudoje.

Atsiverskime pirmiausia Jurio Jankaus „Pirmąjį rūpestį“, novelių rinkinį, išleistą Liet. Knygų Klubo Čikagoje. Jurio Jankaus skaitytojai pristatytai nebereikia: pažįstame jį jau iš Nepriklausomybės metais pasirodžiusių romanų „Eg zaminai“ ir „Be Krantų“, kaip talentingą ir lyrišką pasakotoją. Tuose romanuose radome jį — impresionistinio ro-

mano atstovą. Tremtyje, Vokietijoje išleistam noveliniam romane „Naktis ant morų“ jau tēsi aiškus posūkis į realistiškesnį vaizdavimo būdą. Lyrinės ekskursijos, buvo dingusios, stilius susikondensėjo, svoris tapo permestas į patį vyksmą ir stiprų veikėjų dialoginį ir monologinį momentą. Ir naujoje novelių knygoje Jan kus lieka ištikimas šiam nusi grežimui nuo impresionizmo. Ir čia stilius vengia bet kokių nereikalingų puošmenų, novelių konstrukcija aiški, paprasta, intriga vystoma užtikrintai ir logiškai. Personažai gerai išįješkoti ir gyvi. Autorius pats juos apibūdina vos keletais neišvengiamais žodžiais, palikdamas jų vidiniams ir išoriniams charakterio bruožams

JOS. YASAUŠKIS

1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida. Gražiausia ir patogiausia vieta Vakacijoms, tai palmutame Hollywood Floridoj. Apartamentus užlaikome pirmos rūšies su visais patogumais. Kviečiu visus lietuivius atsilankyti į saulėtą Floridą, nes čia būna nuolatinė vasara. Svečius iš geležinkelio stoties parsivežame, paskambinus telefonu 3290.

ZOŠČENKO

AGITATORIUS

Aviacijos mokyklos sargas Grigorijus Kosoncovas išvyko į kaimą atostogų.

— Na, kagi, drauge Kosoncovai, — sako jam bičiuliai prieš išvykstant, — važiuojate jūs jau, taigi galėtumėte kaimie paagituoti. Sakykite kaimiečiams: „Štai, aviacija progresuoja“... Gal kaimiečiai lėktuvui sudės aukų.

— Būkite tikri, — atsakė Kosoncovas, — suagituosiu. Ką jau ką, bet apie aviaciją, sakau, nesirūpinkit.

Rudenį Kosoncovas atvyko į kaimą, ir tą pačią dieną prisistatė kolchozo komisarui.

— Štai, — tarė jis, — noriu agituot. Aš, matote, atvažiavęs iš miesto. Ar negalima sušaukt susirinkimo?

— Ką gi, — atsakė komisaras, — prašom, rytoj sušauksiu kolchozo muzikus.

Ir kitą dieną gaisrininkų daržinė atstovs surinko kolchozininkus. Kosoncovas išėjo į priekį, kelis kartus nusilenkė ir pradėjo kalbėti tvirtu balsu:

— Tai, vadinasi, štai... — sakė Kosoncovas, — aviacija, draugai kolchozininkai... Jūs esate, žinoma, tamsi liaudis, tai šį tą apie politiką pasakysiu... Čia, sakysim, Vokietija, čia Rusija, o čia išviso...

— Bet apie ką tu mielasai? — nesuprato kaimiečiai.

— Apie ką? — supuko Kosoncovas. — Apie aviaciją. Aš. Taigi aviacija progresuoja... Čia Rusija, o čia Kinija... Kaimiečiai niūriai klausėsi.

— Neužtesk! — kažkas sušuko užpakaly.

— Aš neužtesiu, — atšovė Kosoncovas.

— Aš apie aviaciją... Progresuoja, draugai kolchozininkai. Nieko prieš nesakau. Kas yra, tai yra. Nesiginčiju.

atsikleisti dialoguose. Visoje knygoje jaučiama subrendusio ir savim pasitikinčio rašytojo jėga. Tokios novelės kaip „Velnio bala“, „Tavo rankos švarios“, „Dubenėlis“, „Armonikėlė“ yra vertos įrašyti tarp pačių gerųjų mūsų literatūros. Labai įdomus, nors nevienodai stipriai išlaikytas, yra pastutinis šios knygos kūrinys — „Pasaulio dailininkas“. Juo Jankus bando atsistoti šalia šiandieninių pasaulinės literatūros beletristų. Ir kaip tik tai jame galime išvystyti, ko Jankus dar stokoja: tai išėjimo iš siauro buitinio vaizdavimo pasaulio, pastangos pažvelgti giliau į žmogų. Kol kas Jankus vaizduojamas žmogus tepaliekiamas jo išgyvenimų periferijoje, įprastinė kasdienybė sutinkama gilumu. Net mirties problemai autorius nesuteikia gilesnio problematškumo, kurio lauktime iš didelio prozaiko. Išryškėja tai, kaip minėta, „Pasaulio dailininkas“, kur novelės užmetimas tikrai puikus, bet patsai apipavidalinimas daug kur nebeįstengia užpildyti, dideliu metu suprojektuotų rėmų. Dailininko Dovydo Kaganam, demoniška figūra vietoje atrodo negyva, schematiška, sugalvota.

Nežiūrint šių kelių pastabų Jankaus novelių knyga yra kupina pasigėrėtinų vietų ir todėl galima be perdėjimo teigti, kad jiniai verta iškilios vietos mūsų šiandieninėje tremties praejoje. Tenka su nekantrumu laukti groti turinio pasirodymo Jankaus romano „Paklydę paukščiai“.

Bus daugiau.

DĖMESIO! TORONTE VEIKIA LIETUVISKA BATŲ REMONTO DIRBTUVĖ.

Atliekami ir skrybėlių ir batų valymo darbai. Atidaryta nuo 7.20 ryto iki 9 val. vak., išskiriant sekmadienius. SAV. S. ANDRIEUS. 812 Dundas Str. W. Toronto.

Rūta

LIETUVISKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ JŪSŲ PATARNAVIMUI. PRAŠOME APLANKYTI. 77⁹ Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

MONTREALIS 2836 Allard

Tr. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiasios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), garlinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį paime iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garentuojame. Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:
J. Matulaitis,
J. Kriaučiūnas,
A. Majauskas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

NAUJŲJŲ KANADIEČIŲ MENO PARODA

Po antro pasaulinio karo kartu su kitais emigrantais Kanadon yra atvykęs ir gausokas dailininkų būrys. Tai bent 20-ties atskirų šalių reprezentantai, nors daugumas jų yra iš centralinės Europos bei Pabaltijo. Kaip anglų spauda pažymi, daugumas jų yra dailininkai profesionalai, pripažinti gavę savo šalyse. Kiti nors pragyvenimą sau pelnę iš kitų profesijų, tačiau yra aukšto lygio meno mėgėjai. Todėl šiais naujaisiais dailininkais visoje Kanadoje susidomėjimas didelis.

Tur būt šių sumetimų vedina ir Londono (Ont.) Meno Galerija prieš porą mėnesių paskele, kad nuo 1951. XII. 23 iki 1951. XII. 30 rengia po visą Kanadą pasklidusių dailininkų — naujųjų kanadiečių tapybos kūrinių parodą.

Parodos tikslas: 1) Padėti šiems dailininkams įsijausti į pilnutinį Kanados socialinį ir kultūrinį gyvenimą ir 2) parodyti krašto gyventojams, kokią įnašą ir kokią įtaką naujieji dailininkai atnešė ir daro Kanados kultūrai.

Parodos juri komisijai buvo pristatyta apie 300 darbų. Atrinkti ir parodoje išstatyti šimtas šeši paveiksliai, 61-no įvairių tautų dailininkų, kone iš visų Kanados provincijų.

Parodoje dalyvauja: vokiečiai — 4, rusai — 4, lenkai — 6, estai — 12, latviai — 6, vengrai — 1, ukrainiečiai — 5, USA — 1, austrai — 2, italai — 1, anglai — 5, prancū-

zai — 2, jugoslavai — 1, danai — 1, kiniečiai — 2, čekoslovakai — 1, norvegai — 1, madagaskariečiai — 1, škotai — 1, lietuviai — 2.

Lietuvius reprezentuoja Telsforas Valius iš Toronto ir Juozas Akstinas iš Montrealio.

T. Valius patiekė tris paveikslus — raizinius: „Baltijos moterys“, „Tragedija Baltijos pajūryje“ ir „Gaisras kaimė“. Visi šie raiziniai sukurti ne Kanadoje: „Tragedija Baltijos pajūryje“ — tėvynėje — Vilniuje, pirmasis — 1948 m., o pastarasis — 1945 metais. Mums lietuviams tai matyti, bet ir dabar imponuoja kūrinių. Kanadiečiams atrodo, kaip vienas parodos lankytojas išsireiškė, padarytų dar didesnį įspūdį, jei paveikslai būtų didesnio formato.

Juozas Akstinas išstatė du tapybos darbus: „Vakaras didmiestyje“ ir „Kapiinės“. Pirmame paveiksle, gal būt, pavaizduotas ir Montrealis. Kūrinys patrauklus. „Kapiinės“ — lietuviškos, nes mūsų šalies kryžiai ir kopijtelės bei vartų ornamentai.

Jei imti parodą visumoje, tai joje viešpatuoja rimtis, kilnumas. Malonu stebėti įvairius portretus.

Apie kiekvieną parodos paveikslą neįmanoma būtų, nors ir trumpai ką nors tarti. Pasiūtenkinti tenka paminėti bent kelis. Esto O. Eslen Italijos gamtovaizdis, ruso V. Kuprijanovo „Rudens metu“, anglo Ch. Evison „Pacifiko pakraštys“ yra labai patrauklūs. Prancūzų J. Gilson „Pypkoriai“, anglo A. Sullivan „Keliautojas“, esto J. Sarnit „Aš buvau deportuotas Sibiran“ dvelkia gilia tikrove. Ukrainietis G. Kodak mėgsta istorinius siužetus. Jo paveikslas „Ukrainos hetmonas“ turi, atrodo, ne mažą panašumą į „Žalgirio mūšį“.

Yra parodoje ir moderniojo meno atstovų.

Jugoslavai Th. Kramolc atėjo su ekspresionizmo darbais, o vokiečių prof. W. Mayer Gunter stiprus kubizmo atstovas. Jo „Kaimas“ ir „Gitara“ pirmą žvilgsnį metus sunkiau suprantami. Tik iš atokiau įsižiūrėjus dvelkia lengvu spalvų žaismu. Lenkės H. Weynerowski „Dama su chryzantemomis“ daug kieno dėmesį patraukia. Lietuviams šis kūrinys kažkaip primena mūsų Simonį. Estas Abel Lee — simbolistas. Jo „Delirium Tremens“ — nusigėrusio galiucinacijos vaizduoja vyro galvą, kurios vietoje plaukų įvairiausios esybės — žmonės, angelai, velniai bei kitoki padarai.

Bendrai imant, reikia pažymėti, jog parodon atsilankius yra ko pasižiūrėti. Todėl lankytojų ji turi bene daugiausia, o atsiliepimų susilaukia labai gražių ir pagiriančių. Vienas entuziastingas žiūrovas anglų spaudoje rašė, kad iš viso Londone dar pirmą kartą tokia graži ir tokio aukšto lygio yra ši paroda.

Parodos juri komisija atrinko 55 geriausių darbų, iš ko sudaryta kilnojamoji paroda, ir ją bus galima matyti ir kituose miestuose: sausio mėn.: Art Gallery of Hamilton, vasario mėn.: Hart House University of Toronto, kovo mėn.: Oshawa Recreational Centre, balandžio mėn.: Peterborough Public Library. Po to, bus perkelta į Vakarų Kanadą ir didžiulius miestus nuo Winnipeg'o iki Vancouverio.

Keliaujamoje parodoje bus abiejų lietuvių kūrinių.

L. E-tas.

PAMINKLAS DIDELIAM KANADOS HUMORISTUI

Vienas iš šymiausių Kanados sūnų, tai yra a. a. Stephen Leacock, buvo pagerbtas gimtajame mieste — Orillia, Ont. Jo bronzinis biustas buvo atidengtas miesto bibliotekoje.

Leacock mirė 1944 metais. Literatūroje jis yra vienas iš didžiausių humoristų, kurie rašė anglų kalba. Jis taipogi pasižymėjo kaip ekonomistas. Dalyvių tarpe buvo ir Eric

Nidol iš Vancouverio, jaunas autorius, parašęs „The Roving I“, kuriam per pietus buvo suteikta metinė Stephen Leacock Memorial premija. Harry Symons iš Toronto taipogi buvo ir jis su savo neseniai išleista knyga „The Bored Meeting“ laimėjo humoro medalį.

GRAFIKAS TELESFORAS VALIUS PROGRESUOJA

Teko patirti, kad žymusis mūsų grafikas profesorius Telsforas Valius yra priimtas į Kanados Grafikų Sąjungą — C. S. G. A., kurios parodoje, suruoštoje Toronto Galerijoje jis dalyvavo anksčiau jau.

Taipgi teko patirti, kad Londono muziejus įsigijo jo du medžio raizinius.

Taigi nors ir nepalankiose sąlygose dirbdamas, dailininkas ir Kanadoje garsėja. Malonu tai konstatuoti.

RAŠYTOJAS ANTANAS RUKAS ATSAUKIA

Toronto kažkas paleido gaudą, kad „Bubulio ir Dundulio“ autorius Antanas Rukas esąs autorius veikaliuko „Slidus pusmilijonus“.

Rašytojas Antanas Rukas prašo mus pranešti, kad tai yra netiesa. Ne jis yra to veikalo autorius. „Slidus pusmilijonus“ jis nerasė ir nesiruošia rašyti. Kažkas tam veikalui panaudojo jo vardą, matyt, reklamos sumetimais.

Dail. P. PUZINAS

nuolat tebekviečiamas duoti tapybos demonstracijas įvairiuose vietos klubuose. Lapkričio 28 d. jis davė moters figūros tapybos demonstraciją Businessmen Art Institute ir tą paveikslą jiems dovanavo. Sausio 11 d. jis pakviestas duoti demonstraciją kitame klube. Šiuo metu dail. P. Puzinas dirba prie paveikslo „Trys vargai“, kuriame nori simboliškai pavaizduoti trijų Baltijos tautų ištremtųjų į Sibirą likimą.

ANDRIUS KUPREVIČIUS „ODEON“ TEATRE

Andrius Kuprevičius pasirodė „Odeon“ teatre su įvairia, sios būstinės Montrealyje ta retai koncertuose girdima, įdomia programa. Virš programos, publikos priverstas, buvo dar visą eilę dalykų paskambinti.

Siame koncerte Andrius Kuprevičius įrodė visą pajėgumą, kaip interpretatorius virtuozas. Jis šį kartą pasirodė dar geriau, negu ankstesniuose ta 1951, vasario mėn. 4 d., koncertuose, o tai reiškia, ir vo rusų.

kas mus džiugina, kad daroma pažanga.

Paprastai publika mėgsta klausyt populiariousios kompozitorių kūrinių ir nevisuomet interpretatoriui pavyksta mažiau žinomais kūrniais patenkinti klausančią publiką. Šiuo atveju, A. Kuprevičius pinai sudomino klausančius.

Nežiūrint, kad tą dieną buvo dar du fortepiono koncertai, A. Kuprevičium, nors ir be didesnės propagandos (ko vis dėl to reikia), susidomėjimas buvo nemazas, sutraukęs beveik pilną „Odeon“ salę klausytojų. Taip pat labai patenkinti atsiliepimai apie jį tiupo didesniuose Buenos Aires laikraščiuose. (ALB).

JAUNOSIOS KANADOS KNYGŲ SAVAITĖ

Nuo lapkričio 11 iki 18 šiame krašte buvo „Jaunosios Kanados Knygų Savaitė“.

Šita savaitė yra globojama Kanados Bibliotekų Sąjungos (Canadian Library Association) ir ji turi tikslą kelti knygų pardavimą ir raginti jaunimą, kad jis skaitytų gerą literatūrą. Tam reikalui yra paruošti knygų sąrašai bibliotekose ir mokyklose.

KANADA KREIPIASI Į PASAULĮ

Kanada transliuoja kiekvieną dieną nuo ryto iki vidurnakčio 14 kalbom Europai ir Lotynų Amerikai. Du kart savaitėje anksti rytą ji transliuoja Australijai ir Naujajai Zelandijai. Viskas eina per „Canadian Broadcasting Corporation“ tarptautinę tarnybą, Kanados Balsą (the voice of Canada).

Kanada „nukreipia“ savo trumpųjų bangų transliacijas pirmoje vietoje į tam tikrus kraštus ir šritis, laiška atvyksta į „Radio Canada“ rūmus Montrealyje iš keturių pasaulio kampų, įrodymai Kanados Balso stiprumą ir tarptautinį susidomėjimą.

Iš savo programos vyriausiosios būstinės Montrealyje tarptautinė tarnyba gali pasiūlyti didelį įvairumą komentatorių ir artistų, angliškai ir prancūziškai, čekiškai, vokiškai, olandiškai, rusiškai, suomiškai, švediškai, norvegiškai, daniškai, itališkai, slovakiškai, ispaniškai ir portugališkai. Pasakutinė kalba, kuri buvo pradėta geriau, negu ankstesniuose ta 1951, vasario mėn. 4 d., koncertuose, o tai reiškia, ir vo rusų.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773

4914 Decarie Blvd., Montrel.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Lietuviai laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ŽUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que.

Tel. TR 2050, priima pataisymams įvairius laikrodžius.

Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6,30 val.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Pristatymas trunka apie 15 — 20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUŠ QUODAMA NUOLAIDA.

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

Siuntinys Nr. 12 — \$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

1 sv. šokolado

2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 19 — \$ 9.95

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. šokolado

2 sv. kakavos

4 1/2 sv. cukraus

2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 24 — \$ 11.50

5 sv. rūkytų lašinių

3 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. deg. kavos

2 sv. kakavos

2 sv. šokolado

2 sv. marmelado

2 sv. sūrio 40% riebi.

Siuntinys Nr. 25

E. 9 sv. kiaulinių taukų

C. 15 sv. k. taukų \$ 8.00

Siuntinys Nr. 94

B. 8 sv. bičių med. \$ 5.00

I. 5 sv. margarino \$ 3.70

Siuntinys Nr. 1 — \$ 6.70

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. salami dešros

2 sv. (be 2 oza.) ken. bek.

1 dėž. margarino (400 g)

Siuntinys Nr. 3 — \$ 6.20

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 5 — \$ 5.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

2 sv. cukraus

2 sv. margarino

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukraus — \$ 2.60

B. 20 sv. cukraus — \$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50

B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90

Siuntinys Nr. 10 — \$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

HAMILTON

HAMILTONO ORKESTRO SUKAKTUVĖS

Hamiltono prieš metus susiorganizavo lietuvių orkestras „Aidas“, kurio pirmas pasirodymas įvyko 1951 metais sausio 20 dieną. Per metus laiko orkestras padarė žymią pažangą. Todėl jo naujas pasirodymas, kuris įvyks š. m. sausio 26 d. yra laukiamas visų muzikų mėgstančių didelių susidomėjimu.

Jubiliejinė programa bus nepaprastai įvairi: dainos, trio, baletas, instrumentalistų solo; naujas Alf. Prielgauskos parašytas lietuviškų melodijų popuri ir kita.

Sokių repertuaras yra toks skoningas ir įvairus, kad mėgstantieji gražią muziką tikrai bus nustebinti. Be lietuviškų šokių, bus atlikta europietiškos ir moderniškos muzikos kūriniai. Laukiama svečių iš plačios Ontario provincijos ir JAV — Buffalo, Windsor, Rochesterio ir kt. artimesnių vietovių.

Čia dar svarbu pažymėti, kad orkestro pasirodymas 1951 m. sutraukė praėjusiais metais rekordinį skaičių svečių. Tačiau, maža, lietuviška, „Dainavos“ salė negalėjo visų atvykusių sutalpinti. Šiemet to nebus, nes koncertui yra pasamdyta erdvi St. Michaelio (213 James Street) salė. Sekite orkestro „Aidas“ skelbimus!

KALĖDŲ EGLUTĖ VAIKAMS

Grudžio 30 d. 17 val. Dainavos salėje įvyko šeštadienio lietuvių mokyklos tėvų komiteto ir mokytojų rūpesčiu surengta eglutė. Prie paruoštos ir spindinčios eglutės susirinko

per šimtą vaikų lydimi savo tėvų ir artimųjų. Programa pradėta trumpu mokyklos vedėjo J. Mikšio žodžiu. Vaikų chorui susirikiavus ant scenos, pasirodė Kalėdų Senis nešinas dovanom, pasisveikinęs su vaikais, sėdos programos klausyti. Vaikų choras, vedamas p. Strimačio sugiedojo Kalėdų giesmes: Tyliąją naktį, Sveikas Jėzau gimis, Gul šian dieną, Piemenėliams vargdiečiams ir tris dainas: Prašom, prašom paklausti, Lietuva brangi ir Leiskit į tėvynę. Giesmių ir dainų pertraukom patys mažieji pipirai ir didesnieji deklamuojam eilėraščius apie Kalėdų senį, eglutę, tėvynę, Kalėdas ir užgimusį Kristų.

Po to prasidėjo vaikų žaidimai su dainomis, kuriuos gražiai ir įdomiai pravedė mokytojos A. Grajauskaitė ir p. Slavinienė. Į žaidimus buvo įtrauktas ir Kalėdų senis, kuris protarpiais papasakojo vaikams apie tėvynę, eglutę, atsiradimą ir įsitraukė į pašnekesius su vaikais. Vykusiai senio rolėje buvo A. Šalčiūnas. Pabaigus žaidimus, senis pradėję kraustyti maišus ir dalinti dovanas vaikams. Nebuvo pamiršti ir mokytojai, kuriems dovanas paruošė tėvų komitetas ir viena kita iš šeimų. Išdalinus dovanas, Kalėdų senis kartu su vaikais, mokytojais ir tėvų komitetu papozavo prieš foto kamerą. Bendrai visa programa buvo gražiai paruošta ir teikė malonų nustebimą, žinant, kad tai atlikta pačių mažiausiųjų. Ta pačia proga buvo rinkta „Eglutės“ prenumeratorai, kurios surinkta 11 egz.

1952 m. sausio 12 d., šeštadienį, 7.30 val. v. DAINAVOS salėje, 469 Bay St. N. Hamiltono liet. tautinių šokių grupė rengia

Linksmą šokių vakarą.

Gros lietuvių kapela AIDAI. Bufetas su kietais ir minkštais gėrimais. Pelnas skiriamas akordeono ir taut. rūbų išigijimui.

Hamiltono ir apylinkių lietuviai, nepraleiskite progos šauniai pasilinksinti žengiant į naujuosius metus, o tuo pačiu paremsite ir tautinį darbą dirbantį jaunimą. Rengėjai.

AR JAU SKAITAI? MODERNIŠKĄ ILIUSTRACINĮ PASAULIO LIETUVIŲ MAGAZINĄ.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3.—
VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS
9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3,
CALIFORNIA, U. S. A.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.

DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU
SĄŽININGAI
IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.

688 ALLARD Ave, Verdun.
Telefonas HE 5853.

Kreiptis po 6 val. vakaro,
šeštadieniais — visą dieną.

ORGANIZACIJŲ POSĖDIS

Grudžio 21 d. įvyko KLB Hamiltono apylinkės valdybos ir vietinių organizacijų atstovų posėdis. Posėdyje dalyvavo kat. moterys, ateitininkai, skautai, sportininkai, dramos mėgėjai, parapijos atstovai, socialdemokratai ir Aidai. Nebuvo pakviestas tik Tautos Fondo atstovas. Šiam posėdyje buvo plačiai apsvaistyti organizaciniai ir šalpos klausimai.

Susinormavo ir LOK klausimas. Iš dalyvavusių organizacijų, Socialdemokratai ir AL OK'ą pasiūlydavo savo atstovą į TF Atstovybės Hamiltono skyrių.

TAUTOS FONDO VAKARAS.

Grudžio 29 d. Dainavos salėje įvyko Tautos Fondo vakaras, kuriame programa išpildė solistė Pr. Radzevičiūtė ir solistas Br. Marijošius akomponuojant pianistei Stela Solum. Savo kūrybą skaitė Vyt. Kasutytis. Į vakarą atsilankė 163 asmenys. Gryno pelno gauta apie 50 dolerių, kurio pusė skirta sušelpiti naujai atvykusioms be darbo esančioms šeimoms.

SUŠELPTOS ŠEIMOS

Atvykusioms į Hamiltoną šeimoms, esančioms be darbo, Bendruomenės valdyba suorganizavo pagalbą. Bendruomenės valdyba savo posėdyje gruodžio 16 d. apsvaistė ir vargą patekusių šeimų būklę, parašė atitinkamus raštus ir paruošė aukų lapus į visas Hamiltono lietuvių organizacijas. Iki gruodžio 31 d. buvo gautos aukos iš šių organizacijų:

Kat. moterys paskyrė iš kasos 50,— dol. ir surinko aukų 93,70 dol.; socialdemokratai surinko aukų 51,— dol.; ateitininkai paskyrė iš kasos avansu 40,— dol., Parapijos klebonas paskyrė 30,— dol. ir skautai surinko aukų 8,— dol. Tuo būdu gauta 272,70 dol.

Prieš Kalėdų šventes buvo sušelptos šios šeimos: Chromanskio šeima susidedanti iš 5 asmenų, gavo 80,— dol., Kalmatavičiaus šeima iš 5 asmenų gavo 75,— dol., Frončiako šeima iš 4 asmenų gavo 35,— dol., J. Naujoko šeima iš 4 asmenų 25,— dol. Sušelpta bendroji suma 215,— dol., nes likusieji pinigai buvo gauti tik po Kalėdų švenčių. Kitos organizacijos dar nepristatė aukų lapų ir

tono skyriaus vedėjui p. S. Bakšiui ir jo bendradarbiams.

M. Arlauskaitė,
Pirmininkė.

LIETUVIS BATSIVYVS.

Pataisymai ir užsakymai.
4666 Park Ave, Montreal.
Telefonas: DO 0357.

ŽURNALAI, naujausi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importą ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!
A. PAULAITIS
Importe - Exporte.
Wangen - Allgau — Germany.

DANUTĖ STRAZDAITĖ
321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną dieną (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE
273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Šaldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS DE LUXE CLEANERS

Priėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.
Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

nežinia kiek paskira iš kasų. Tuo būdu šių šeimų vargana būklė visiems gelbstint ir padedant bus nugalėta.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS.

Naujuosius Metus sutikti Dainavos salėn susirinko 238 asmenys. Susirinkusius, sulaukusius Naujų Metų, sveikino organizacijų atstovai: parapijos, bendruomenės, kat. moterų, sportininkų, Aukuro, Tautos Fondo, ateitininkų, Aidai ir šeštadienio mokykla.

Belaukiant Naujųjų metų buvo atlikta programa. Tik dideliu disonansu nuskambėjo paliešti asmenys įvardinti ne tik vardais, bet ir pavardėmis. Iš rengėjų pusės tai buvo didelis neapdairumas ir netaktas, o iš susirinkusių pagristas pasipiktinimas. Toki „kupletai“ nepatarnauja darniam sugyvenimui.

Jl. DI.

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI:

Norintieji užsakyti „N. Lietuvą“ gali kreiptis į mūsų bendradarbius ir platintojus Hamiltono: Kl. Prielgauską, E. Gumbelevičių ir J. Dalių.

MAZOSIOS LIETUVOS LIKIMAS.

Atkelta iš 3 pusl.

tinio klausimo traktavimu.

Būkime atviri, Mažosios Lietuvos politinė ateitis nėra partijos reikalas. Mažoji Lietuva žūtubūtinę kovą pamiršo partijas. Jai, t. y. lietuviams, vieningelė partija yra Lietuva ir lietuviškieji reikalai. Tat neįvelkime pro partinius akinius į Mažąją Lietuvą, bet savom lietuviškom akim.

Rodydami kiek lietuviškesnį Mažosios Lietuvos reikalą supratimą, paspartindami kiek šalpa, mums yra didžiausi šansai išgyti jos gyventojų simpatijas ir šio krašto ateitį pakreipti savo naudai. Dabartinės perspektyvos ne tik susijungti su Mažąja Lietuva, bet ir pasidaryti neatskiriamais bičiuliais su jos gyventojais ymums palankiausios, žmogaus žmoniškumas žmogui, padaro net priešus draugais.

Vilius Pėteraitis.

Jono LADYGOS baldų studijoje „ARTIS“

priimami užsakymai ir pataisymai sofų, fotelių (chesterfields), „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstatybei fabriko kainomis.
LIETUVIAMS SPECIALI NUOLAIDA.
3 East Notre Dame St.,
Telefonas MA 1006.

GRAZIAI FAREMĖ TREMTINIŲ GIMNAZIJA

Delhi, Ont. Kanados Lietuvių Bendruomenės Delhi apylinkė birželio 6 dieną buvo surošusi gegužinę specialiai tremtinių gimnazijai paremti. Gegužinė davo pelno 177 dol. 59 centus, kuriuos organizatoriai ir pasiuntė MLBD, kuri rūpinasi pinigų gimnazijai persiuntimu.

Tai gražus pavyzdys ir kitoms lietuvių kolonijoms, kad ir jos šiuo pavyzdžiu suruoštų kokį subuvimą ir gautų pelną paskirtų lietuvių gimnazijai tremtyje.

Koresp.

Red. pastaba: Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija, turėdama savo tiesiogius uždavinius, Tremtinių gimnazijai pinigų komplektavo tiksliai laikinai. Todėl tą komplektavimą dabar pasiėmė Centrinis KLB-LOKas, kuris tam tikslui sudarė specialią komisiją iš pp. Gasiūnienės, Adomaičio, Lymanto, Lapino, Šimelaitio ir KLB-LOK atstovo Kardelio.

Si komisija, kurios pirmininku yra p. Lymantas, kasininku išrinko p. Šimelaitį, 1271 Allard Ave, Verdun, Montreal, P. Q.

išrinko p. Šimelaitį, kurio adresu nuo šiol prašoma siųsti gimnazijai pinigų: Mr. Pranas Šimelaitis, 1271 Allard Ave, Verdun, Montreal, P. Q.

ATNAUJINA DARBUS.

St. Catharines, Ont. Prie praėjusios korespondencijos iš St. Catharines tenka pridėti, kad Mc. Kinnos liejykla visai trum pai prieš Kalėdas pašaukė prie darbo mažne visus anksčiau atleistus lietuvius. Kadangi St. Catharinėje be Mc Kinnos liejyklos daugiau atleidimo ir nebuvu, tai šiuo metu St. Catharinėje yra 6 lietuviai bedarbiai, kurie kasdien tikis būti pašaukti prie darbo.

KALVIS SPECIALISTAS,

su šeima, ieško išnuomoti kalvę su įrankiais, arba už gerą atlyginimą sutinku eiti dirbti pas kalvį. Esu žemės ūkio kalvis — specialistas.
J. Vegelis, c. o. A. Dilkus, 166, Linden Ave., Scarboro Ict., Toronto, Ont.

BELLAZZI-LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.
Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).
2521 CENTRE St., Montreal. Tel. FI 0208.

L. JAUGELIS

NAMŲ REMONTAS IR DAŽYMAS.

Tel.: PL 7588; 3805 Arcade St., Montreal, Que.

DOMINION AGENCIES BUREAU

16 Woolworth Bldg.,
PORT ARTHUR, Ont., CANADA

Kas yra suinteresuotas atgabenimu giminių ar pažįstamų į Canadą, prašau kreiptis į mūsų įstaigą, kuri jau ilgą laiką kai tvarko IMIGRACIJOS reikalus. Taip pat įvairių dokumentų reikalus: pasus ar pilietybės dokumentus ir laivams bilietus ir įvairias pasaulio šalis.

LIETUVIŠKA

BALDŲ KRAUTUVĖ IR DIRBTUVĖ

PARDUODAME GATAVUS, PRIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMAS.
ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR. ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.
SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI.

1952 m. sausio mėn. 26 d. 6 val. vak. Ukrainiečių salėje, Niagara Str. 177 NA, St. Catharines Lietuvių B-nės V-ba rengia linksma

Šokių vakarą

su kietais bei minkštais gėrimais bei užkandžiais. Gros vietinė pagerinta kapeia. Maloniai laukiami ne tik vietiniai svečiai, bet ir svečiai iš kitų kolonijų — Wellando, Niagara Falls, Toronto.

Atvykę nesigailėsit! Pradedant Naujuosius metus, reikia pradėti linksmai! St. Catharines Liet. B-ės V-ba.

PAREISKIMAI Į PARYŽIŲ.

St. Catharines, Ont. Radus laiškus, kuriuos buvo išdėstytos spaudoje VLIKo paraginimą visi Stalino bei jo kikos daratsiliepti individualiai į jungt. mos mūsų tėvynei piktadary-Tautų Organizaciją Paryžiu-bės. Be to, buvo parašyta per je, St. Catharines visuomenė 10 laišku tuo pačiu reikalu į stipriai į tai reagavo ir laiku Paryžių St. Catharines miesto buvo pasiūsta į Paryžių per 100 individualių pareiškimų-

Korespondentas.

Sault Ste Marie, Ont.

SAULT STE. MARIE LIE-TUVIŲ SUSIRINKIMAS.

Gruodžio 30 dieną buvo lie-tuvių susirinkimas, kuriame da-lyvavo 48 žmonės. Susirinki-mo metu išrinkome naują ko-mitetą ir revizijos komisiją. Į komitetą išrinkti: E. Pukins-kas, A. Motiejūnas ir Vyt. Skaržin-kas; kandidatais liko p. Kaminskienė ir p. Pr. Motu-zas.

Į revizijos komisiją išrinkti: H. Matjošaitis ir St. Juodviršis.

Senieji revizijos komisijos nariai susirinkime nedalyvavo ir nebuvo padaryta jokia revi-

zija. Iš kasos stovio paskelbi-no žinoma, kad praėjusiais me-tais buvo pajamų 136,— dol., o išlaidų 83,65 dol., tai dabar kasoje yra 52,35 dol.

Taip pat buvo svarstomas koncerto suruošimas. Norėtu-me iškviesti iš Amerikos solis-tus p. Iz. Motiekaitienę ir St. Baranauską. Susirinkimas la-bai tam pritarė. Platesniam to reikalo aptarimui buvo įgalio-ti p. A. Švilpa, p. E. Kutkevičius ir p. R. Galinis, bendradarbau-jant su kun. L. Kemešiu ir p. Z. Rimša.

Dalyvis.

S U D B U R Y, Ont.

PAKELTAS ATLYGINIMAS NIKELIO INDUSTRIJOS DARBININKAMS.

Po dviejų dienų derybų dar met ateis sutarties atnaujin-bininkų unijos su kompanija, darbininkų unijai pavyko išrei-kauti iš kompanijos pakėli-mą darbininkams algų 5½ cen-tų už valandą.

Tai yra jau antras algos pa-kėlimas per praėjusius metus. Praeitą pavasarį atnaujinant su-tartį Unijos su kompanija, bu-vo darbininkams valandos su-mažintos, o algos pakeliamos 27 centais už valandą.

O ateinantį pavasarį, kuo-

GARANTUOTAS GERAI APMOKAMAS DARBAS.

Dabar yra didelis pareikala-vimas stenografistų ir rašančių mašinėle. Pasinaudokite šia proga ir neatidėliojant mokin-kitės stenografijos ir mašinra-čio. Greitas, intensyvus ir pil-nas kursas. Baigusiems kur-sus vietos garantuotos. Moks-las dienomis ar vakarais.

Lietuviams ateiviams papil-domos anglų prekybinės kalbos pamokos nemokamai. Užsirašyti: Alliance Busi-ness College, 1501 St. Cathari-ne St. West., Room 23, kam-pas Guy St., Montreal, Tel. WILbank 6805.

Ten pat intensyvūs anglų ir prancūzų kalbų kursai prade-dantiems ir pažengusiems. Ma-žos grupės.

LIUDESIO VALANDOJ, KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių C. Halpin funeral home reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS 4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.) (buvusi Juozo Paplauskio) SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

DIRBAME, GYVENAME IR KURIAMĖS.

Iš angliakasių gyvenimo.

Drumheller, Alberta. Šis miestas ir apylinkė yra vien anglių kasyklų apylinkė. Šiuo metu anglių kasyklos dirba pilnu įtempimu, 5 dienas per sa-vaite. Užmokestis yra 11,54 dol. už 8 val. darbo dieną. Bet šito atlyginimo sutartis pasi-baigia vasario 15 d. Angliaka-sių atstovybė reikalauja pakel-ti atlyginimus tiek lygiai, kiek pragyvenimo lygis pakilo. Zi-noma, kasyklų savininkų atsto-vybė laikosi savo. Dtrybos yra vedamos ir kaip jos pasibaigs, tik vėliau paaiškės.

Šioje apylinkėje lietuvių yra tik 3 šeimos ir keli viengungiai. Bet štai gruodžio 29 d. 1951 m. susikūrė ir ketvirtoji šeima. Stasys Gureckas, 1948 m. at-vykęs iš tremties ir sulig su-tarties sąžiningai atidirbęs 10 mėn. miškuose, apsigyveno Drumheller priemiesty Mid-landvale, kur ir dirba anglių kasykloje.

Man supažindinus Stasį su jauna gražia panele Ilda Ka-zauskyte, Mažosios Lietuvos lietuvaite, kuri atvyko į šią ša-lą tik 1950 m., pas savo broli, gyvenusį apie Sundre Alberta, šiomis dienomis Stasio ir Ildos buvo vestuvės. Santuoką pa-emė Drumheller katalikų baž-nyčioje. Jaunuosius sutuokė kun. Dumber.

Vestuvių pokilis buvo Drumheller vienos valgyklos svetainė. Iš vestuvėse buvusių sve-čių jaunieji susilaukė gražių do-vanų. Vestuvių pokylio metu kun. Dumber pasakė gražią kalbą pritaikytą jaunųjų nau-jam gyvenimui. Taip pat žodį tarė jaunosios brolis A. Kazau-kis ir pusbrolis E. Butkins. Mes visi, buvusieji vestuvėse, linki-me jaunai porai laimingos ir šviesios ateities. A. Vaisnis.

RAŠYTI ADRESU: „Nepr. Lie-tuva“, 7722 Georg str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

Neminint gyvenamųjų namų, pereitais metais visuomenės rei-kašams yra pastatyta šie pasta-tai: ligoninė, gimnazija ir spor-to stadionas, kurie bendrai imant kainavo keturis milijonus dolerių.

Be to yra baigiamas statyti nikelio industrijos darbininkų unijos didelis namas, kuriame bus įrengtas klubas, svetainė ir kitokios reikalingos įstaigos.

Taipgi yra statoma dar vie-na ligoninė ir Sanatorija ir se-no amžiaus žmonėms prieglau-dos namas, kurio iki šiol Sud-bury nebuvo.

DEMESIO

Villasalėčiams ir apylinkės lietuviams! Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme. Prekyba ir pataisymai. PETER'S RADIO SERVICE 7688 Edvard St., Ville/Lasalle. HE 3372

PUIKŪS

KARAKULINIAI PALTAI

nenešioti, vėliausios mados, didelio ir vidutinio ūgio. Pigu — \$ 125.000. Teriautis tel.: GR 1827

Kanados ir Europos siuvėjas Toronte

JONAS INDRELĖ

siuva moderniškiausius fasonų vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus. DIDELIS PASIRINKIMAS geriausių angliškų medžiagų. Darbas atliekamas SĄŽINGINGAI IR GRAŽIAI. Adresas: 202 St. Clarens Av e, Toronto. Telefonas: ME 8522.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

E.D.BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE GARANTUOTAS DARBAS. 259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

PADEKOS

PADEKA EGLUTĖS TALKININKAMS.

Šių metų Kalėdų eglutės ren-gime, be mokyklos mokytojų—pp. Ališausko, B. Lukoševičie-nės ir J. Juknevičienės, kuriems teko pakelti didžiąją darbo naš-tos dalį, paruošiant programą, registruojant vaikus ir rūpi-nantis įvairiais kitais reikalais, noriai talkininkavo dar visa ei-lė asmenų. Visiems jiems pri-klauso mūsų didelė ir nuoširdi padėka.

Pirmiausiai dėkojame A. V. parapijos klebonui kun. J. Ku-biliui, davusiam nemokamai sa-lę, programos metu tarusiam gražų žodį vaikučiams ir, bend-rai, visą laiką eglutę globoju-siam. Taip pat didžiai dėkoja-me kun. A. Vilkaičiui, nuošir-džiai dirbusiam vaikučius re-gistruojant ir visai rūpinan-tus eglutės pasisekimu.

Ypatinga mūsų padėka pri-klauso p. A. Dikiniui, kuris taip mielai sutiko pasiaukoti — atlikti svarbiausią eglutės vaid-menį. Jo Kalėdų Senelis buvo tiek geras ir įtikinamas, kad, drąsiai galima tvirtinti, paliko neišdildomą įspūdį ne tik vaikučiams, bet ir suaugusiems eglutės dalyviams. Taip pat labai ačiū p. E. Kardelienei, kuri prisidėjo prie programos praturtinimo, paruošdama tris piano mokines, savo aukštų skambinimo lygiu maloniai nu-stebinusias eglutės dalyvius.

Techniškai eglutės paren-gimo darbe talkininkavo: sa-vo lėšomis bilietus paruošė ir juos pardavinėjo p. K. Toliu-sis; meniškų ženklelių savo lėšomis paruošė ir vėliau pla-tino pp. A. Stravinskaitė ir V. Judzentavičiūtė; ženklelius pla-tinti padėjo V. Juknevičius ir J. Lukoševičius, kurie, be to, visuomet noriai gelbėjo įvai-riuose kituose eglutės paren-gimo reikaluose; sceną sukėlė ir po eglutės ją vėl išardė pp. P. Kličiū, J. Gražys, J. Gorys ir D. Rupšys; rūbinę tvarkė pp. P. Keturka, I. Gorys ir B. Jau-nius, kuris, be to, įrengė scen-os apšvietimą; buterbrodus pa-ruošė ir šeiminkavo pp. A. Knystautienė, J. Šipelienė, M. Pakulienė ir T. Stankūnaitė, kuri taip pat padėjo paruošti eglutę; vaikučius į eglutę, be jau aukščiau suminėtų, registra-vo pp. A. Gaurienė ir M. Sta-niulienė. Visiems šiems talki-ninkams (ėms), be kurių vert-ingos pagalbos nebūtų galima darbo atlikti, čia nuoširdžiai dė-kojame.

Kad eglutės šventė pavyko ne tikta programos bet ir pi-niginio atžvilgiu, esame labai dėkingi dar daugeliui asmenų.

Didžiausia auka prisidėjo Montrealio Apylinkės LOK-bury as, paaudamas eglutės rei-

kalams 25.—dol. Iš KLS per p. Balzarą gauta 30 knygučių, iškusių iš praėjusių metų eglu-tės. Ponia O. Matulienė pa-aukojo saldainių ir šokolado ke-čiams dovanų pakietukams, p. M. Staniulienė — dėžę eglutės papuošalų; pp. V. Judzentavi-čius ir A. Piešina „Meliodijos“ orkestre grojo be jokio atlygini-mo. Visiems prisidėjusiems pi-ūginėmis, daiktinėmis ar darbo aukomis, ačiū.

Baigiant dar turime pareikš-ti dar didžią padėką „Tėviškės Žiburii“ ir „Nepriklausomos Lietuvos“ Redakcijoms, kurios visuomet nemokamai ir mielai dėjo įvairius mūsų skelbimus eglutės rengimo reikalu. Ir pa-galiau, širdingiausia padėka vi-siems tėveliams, atsiliepusiems į kvietimą vaikučius užsire-gistruoti, pasirūpinusiems, kad Kalėdų Senelio maišai būtų sklidini gražiausių dovanų ir skaitlingai atsilankiusiems į eg-lutės šventę. Visiems linkime laimingiausių Naujų Metų ir sveikiems sulaukti sekančios eg-lutės!

Mokyklos Tėvų Komitetas.

P. Vincas Bilevičius su po-nia, nors būdami nepažįstami, sudarė man visus reikalingus dokumentus įvažiavimui į Ka-naadą ir atvykusiam suteikė 3-jų savačių laikotarpį viso-keriopą paramą ir globą. Ka-lėdų ir Naujųjų Metų šventės praleidau labai jaukiai Jų ma-lonioj šeimoj, kur buvo parody-tas man didelis lietuviškas nuo-širdumas ir artimo meilė.

Tap pait pp. Anė ir Jonas Bilevičiai, pp. Vilčinskai ir p. Šarkis daug prisidėjo prie suda-rymo galimybių mano atvažia-vimui, — užtai reikiu visiems nuoširdžiausią padėką.

Br. Zinkevičius.

Ponams Vaclovui ir Marytei Pužauskams už sudarymą at-vykimui į Kanadą dokumentų ir ponams Mykolui ir Onai Šul-mistrams už suteikimą erd-vaus buto ir daugiau negu bro-lišką priėmimą, išlaikius mano gausią šeimą ilgą laiką viešna-geje, ir kitokią tikrai netikėtą ir nuoširdžią pagalbą pirmuose

žingsniuose, širdingiausia lie-tuviška padėką reiškia

Pranas ir Valentina Dikaičiai.

VIEŠA PADEKA.

Ištikis mane nelaimei — su degus daržinei su visu invento-riumi, žuvo kelių metų santau-pos, kaip medžio, taip ir gele-žies įrankiai ir mašinos, kurio-mis galėjau kam ką padaryti ir sau duoną pagerinti.

Bet geriems žmonėms užjū-tus, gavau nemažą pinigiską pagalbą. Atrii lietuvių pašal-pos klubas greit surengė šo-kius ir pelną paskyrė man — padėgėliui. Be to, tabako au-gintojų apylinkėje per gerus draugus buvo surinkta iš mums pažįstamų ir nepažįsta-mų, bet nelaimę užjaučiančių preitelių, pinigų.

Nenorėdamas užimti daug vietos laikraštyje, tik primenu, kad turiu gerų prietelių bemaž visą šimtą. Prašau atleisti, kad nededu visų sąrašo.

Mes turėjome tikrai malonią staigmeną.

Vieną gražų šventadienį su-važiavo keletas automobilių, mudviem nieko nežinant, ap-dėjo stalą visokiom gėrybėm ir įteikė aukavusių sąrašą, gra-zioj knygos formoj. Tai mums bus atmintis visam amžiui.

Užtai malonūs prieteliai, au-kotojai ir iniciatoriai, aukų rin-kėjai, priimkit mudviejų širdin-gą padėką.

Stasys ir Ona Taurinskai. Otterville, Ont.

PAJIEŠKOJIMAI

— Jieškomas Stepas Tobak-s, sūnus Klemenso, gimęs 1920 metais ir gyvenęs Biržų mieste, Vokietijoje Lubecke, i Kanadą atvykęs 1947 rudenį ir gyvenęs Toronte, Argille Str. 50.

Jieško jo sesuo ir švogeris Urbanai, gyv. 3113 „O“ St. Omaha, Neb., U. S. A.

Albinas Urbanas.

MOKYKLA — LIETUVY-BES TVIRTOVĖ!

Pirkdami „MOTINOS MO-KYKLOS“ ženklelius — jų stiprinsite!

IVAIRIŲ MAŠINŲ—KARŲ TAISYMAS

IMPERIAL AUTO COLLISION

G. KERAITIS,

Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paaimamos iš namų ar iš su-gedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, iššaukiant telefonu JU 4773. — Lietuviams patarnaujame pagigintomis kanomis. — 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

FOTO STUDIJA O. G. ASMENIS

1248 Mackay St., apart. 1. Montreal. Tel. WE 5543. Fotografuojame parengimuose, vestuvėse ir kituose at-vejuose, ir pagal pareikalavimą Tamstų namuose. Portretų nuotraukos daromos studijoje. Pasų bei liu-dijimų nuotraukos. Priimu Aukštos kokybės darbas. mėgėjų filmas išvystymui, kopijavimui ir padidinimui. Kalbame angliškai, prancūziškai, latviškai, vokiškai, rusiškai.

Telef.: HE 0106

LIETUVIŠKAS RESTORANAS

727 Church Ave, Verdun (tarpe Verdun Ave ir Banantyne Ave netoli Aušros Vartų par-jos bažnyčios) GAMINAME VISOKIOS RŪŠIES VALGĮ. Tautiečiai kviečiami atsilankyti ir įsitikinti. SAVININKAI BR. JOCAL.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun Ave., Verdun. YO 3323. J. Alcide Blais, 29—4ieme Avenue, Ville Lasalle. TR. 7849.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

Lietuviškas Restoranas. SAV. M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lie-tuvių bažnyčios. Tel. TR 0141 Atdara kasdien ir sekmadie niais po pamaldų.

Sekmad., Sausio 13d., 3val. po piet visi Mažosios Lietuvos minėjiman!

SVENTES MINĖJIMAS BUS 220 PINE AVE, KUR IR PERNAI BUVO. PLACIAU SKAITYKITE MONTREALIO KRONIKOJE.
ANONSAS: VISI TAUTIEČIAI PO MINĖJIMO PRAŠOMI PASILIKTI TRUMPO MITINGO AKTUALIAISIAIS DIENOS KLAUSIMAIS IR LIKIMINIAIS UŽDAVINIAIS

MONTREAL

VISI Į MAŽOSIOS LIETUVOS ŠVENTĘ!

MLBD-jos Montrealio skyrius visus Montrealio lietuvius kviečia kuo skaitlingiau dalyvauti Mažosios Lietuvos šventėje, kuri įvyks š. m. sausio 13 d. Montrealyje.

1. 11 val. iškilmingos pamaldos Aušros Vartų bažnyčioje. Pamaldų metu gros pp. Lapina.

2. 15 val. minėjimas — koncertas mokyklos salėje 220 Pine Ave. W. (netoli Park Ave.) su sekančia programa:

- Buv. Mažosios Lietuvos atvaduotojų vado, dab. Liet. Gen. konsulo pulk. J. Budrio kalba;
- Meninė dalis, dalyvaujant pp. Ivaškevičiūtės, dram. artistei p. B. Pūkelevičiūtei, pianistui p. K. Smilgevičiui ir muzikui p. Gailevičiui.

Aukos skirtos Mažosios Lietuvos Tarybos tautinei ir kultūrinei veiklai remti bei varge esantiems Vokietijoje mažlietuviams šelpti.

MLBD-jos Valdyba.

KLB — LOKO POSEDIS
Saukiamas šio sausio 11 dieną 6 val. vakaro, ne sausio 18 d., kaip klaidingai buvo parašyta praėjusiam numerį. Prašome rinktis punktualiai. Vieta — NL red. Prezidiumas.

MONTREALIO LIETUVIŲ ŽINIAI.

Montrealio Apyl. LO Komitetas praneša, kad lietuvių registracija Montrealyje dar pratęsiama iki sausio 15 d. 1952 metų.

Tautiečiai, kurie dar nesusaukote užsiregistruoti, malunkite kuo skubiau atlikti savo pareigą. Užsiregistruoti galima:

Ausros Vartų parapijos salėje po pamaldų; pas komiteto narius:

A. Sungailienė, 4497 Bourdonniere, Apt. 11, Rosemount, tel. 1U 5884;

J. Juodviršienė, 6882 Beaulieu St., Ville Emard, tel.: HE 5956;

J. Parojus, 7240 Querbes st., Montreal, tel.: VI 7634;

J. Navikėnas, 5515 — 13 Ave., Rosemount, tel.: FA 1411;

H. Nagys, 4841 Park Ave, tel.: DO 1451;

J. Vilušis, 381 Du Carmel St., tel.: CR 3705;

J. Pakulis, 1078 Osborne Ave, Verdon, tel.: TR 2859;

K. Tolušis, 664 — 2 Ave, Verdon, tel.: TR 2859;

Pr. Simelaitis, 1271 Allard Ave., Verdon, tel.: TR 2859;

J. Ladyga, 3 East Notre Dame St., tel.: MA 1006;

„Nepriklausomos Lietuvos“ redakcija, 7722 George St., Ville Lasalle, tel.: HE 7920.

Pastaba: galima užsiregistruoti ir telefonu.

M. A. L. O. Komitetas.

ATVYKO INŽ. CHEMIKAS.

Kanados lietuvių inž. rateis vėl padidėjo vienu nariu.

6. I. 52. iš Anglijos inž. Vladas Stankevičius ir inž. J. Butot pastangomis atvyko dipl. inž. chemikas Mečys Kriauciūnis. Tai vienas iš nedaugelio mūsų jaunesnės kartos stipresnių.

VEDYBINIS SKELBIMAS.

Norečiau susirašinėti su lietuviu. Esu neseniai atvykęs į Kanadą, 30 metų amžiaus, blondinas vidutinio ūgio. Mano adresas: Kuncevičius Antanas, Noranda, Mines, Bunkhouse. Noranda, P. Que.

ISNUOMOJAMAS dvigubas kambarys su baldais ir teise naudotis virtuve. Teirautis tel.: WI 4957, 2544 Centr. St. Montreal.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

4861 Barclay Ave., Apt. 8.

nių chemikų, kuris yra asistentas ir Lietuvos universitete prie A. A. Prof. Šimkaus ir kitų. Apsistojo pas p. Vladą Stankevičių, 6439 Cool Brook Ave Montreal. Pailsėjęs po audringos Atlanto kelionės, įeškosis darbo pačiame Montrealyje. Sėkmės mūsų naujam inž. šioje naujoje padangėje.

VERDUNE PAKELTI MOKESČIAI

Verduno miesto savivaldybė, priėmusi 3.478.823 dol. šių metų biudžetą, nutarė pakelti mokesčius: vandens iš 7½ iki 8 proc., verslo iš 8½ iki 10 proc. ir kaminių valymo iš 15 iki 25 centų kiekvienam namui.

TREMTINIŲ GIMNAZIJAI REMTI KOMISIJA,

kurią sudarė KLB-LOKas, sausio 6 d. turėjo pirmąjį susirinkimą, kurį sušaukė centro skritas atstovas J. Kardelis. Pasiskirstyta pareigos: pirm. p. Lymantas, sek. p. Gasiūnienė, izdininkas p. Simelaitis.

Nutarta atskaitomybę iš M. Liet. Bičiulių draugijos perimti nuo šių 1952 metų 1 dienas. Nuo šiol Vasario 16 d. gimnazijai aukos maloniai prašome siųsti naujo izdininko adresu: Mr. Pranas Simelaitis, 1271 Allard Ave., Verdun, Montreal, P. Q.

Komisija kreipiasi į tautiečius visoje Kanadoje ir prašo Tremties gimnazijai, oficialiai vadinamai Vasario 16 d. gimnazijai, aukoti. Labai gerai, kad būtų aukojama kas mėnesis. Yra visa eilė tautiečių, kurie kas mėnesis aukoja po 1 dol. Būtų gerai, kad daugiau tokių atsirastų. Visiems aukotojams bus labai dėkinga gimnazija ir Vas. 16 gimnaz. remti KLB-LOKO Komisija.

SEŠTADIENINĖ LIETUVIŲ MOKYKLA.

Po Kalėdų atostogų šeštadieninė lietuvių mokykla pradeda darbą sausio mėn. 12 d.

Visi mokiniai 1 val. 30 min. susirenka mokykloje.

Mokyklos vedėjas.

ATVYKO IŠ ANGLIJOS

Sausio 7 d. į Kanadą iš Anglijos atvyko 13 lietuvių, kurių tarpe yra šios pavardės:

Klemas Kiaušas, Petras Kleiza su žmona Hilda, p. Rudienė, Jonas Vidžiūnas,

p. Zinasas, Jonas Vainauskas, p. Grimas su žmona ir dukra, Jonas Zemaitis (buv. gaidžio svorio boksininkas) su žmona ir dukra (ši šeima į Clevelandą).

Prieš pat Naujus Metus atvyko Petras Silevičius.

Pp. Kiaušas, Kleiza ir Rudienė apsistojo Montrealyje, kiti išvyko į kitas Kanados vietas.

Sveikiname atvykusius ir linkime jiems Kanadoje geriau laikytis, negu jie kur nors buvo laikinai isikūrę.

Primename naujai atvykusius, kad „Nepriklausoma Lietuva“ naujai atvykusiesiems siunčiama bargan, ligi jie užsidirbs ir gales prenumeratą apsimokėti.

MIRĖ SENA EMIGRANTĖ

Ilgokai jau sirguliojusi širdies liga, sausio 4 dieną staiga mirė sena imigrantė p. Juodelienė, p. Adomo Juodelio žmona, p. St. Ch. gyventojas. Velionės liko vyras ir 4 dukros, kurių 3 ištėkėjusios.

P. Juodelienė palaidota sausio 10 dieną Montrealio kapuose.

Užuoja p. A. Juodelio seimai.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS KINO

numatomas atidaryti šio sausio 19 dieną.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

4861 Barclay Ave., Apt. 8.

VEDA SKTN. INŽ. J. BULOTA.

BENDRA MONTREALIO SKAUTŲ-ČIŲ EGLUTĖ.

Ivyko gražių, Trijų Karalių sekmadienio popietį, uždarame skautų-čių, jų tėvelių bei pažįstamų ratelyje, Kanados Katalikų skautų buklės 3703 Debouillon Str. patalpose. Eglutėje dalyvavo ir ką tik iš Paryžiaus atvykęs kun. tėvas Pečkys bei skautų dvasios vadovas kun. Kulbis.

Eglutė praėjo ištisai skautiškoje nuotaikoje beperstojo pajavirinta pokštų, žaidimų, įvairių programų punktų, dainų. Labai gražiai ir gausiai su dovanomis pasirodė ir Kalėdų senelis, džiugindamas įvairiausiomis išdaigomis bei pokštais mūsų skautukus-es.

Tėveliai, svečiai ir patys skautukai-ės tikrai džiaugėsi tokia vykusia eglute. Skautiškas spaudos platintojas naudojosi proga „ipiršti“ „Skautų Aidą“, kalendorių, bei visą kitą skautišką spaudą tiems, kurie dar neužsisakė 1952 metams, tie, kurie nedalyvavo arba norintieji, jis aiškino, būgali užsisakyti visomis valandomis jo adresu: A. Pilypaitis 1271 Allard Ave., Verdun, P. Q., arba telef. TR: 2859.

Reikia tik džiaugtis, kad mūsų skautukai vis daugėja skaičiumi, gražiai susigyvena ir su rengia tokius susirinkimus bei lietuvių širdžiai mielus pobūvius.

Iš šalies stebėtojai teklia švelnus jausmas bei skautukams Naujų Metų linkėjimai, kad jie ir toliau nešty šviesą, garbingą Lietuvos skautų vėliavą ir suburtų visus mūsų vaikučius bei jaunimą į tūkstantinį nepalaužiamą skautišką ir lietuvišką vienatę.

Pagarba bei padėka visiems, šio judėjimo rėmėjams, bei iki

Sukūrusius šeimos židinį, **JUOŽA ir ADELE ŠIMKUS**

nuoširdžiai sveikina ir Stasys Švilpa.

L. KULTŪROS FONDO NARIŲ SKAIČIUS

didėja. Paskutiniu laiku įsirašė dar keliolika asmenų. Visi tautiečiai kviečiami dėtis. Metinis nario mokeskis tik 1 doleris.

LKF Valdyba.

MŪSŲ SERGANTIEJI

Sunkiai serga p. Motuzienės brolis p. Venckus, kuris jau antrą kartą buvo operuotas.

Viktorijos ligoninėje turėjo atsigulti p. Ona Kuprienė, kurios šeima neseniai persikėlė į naujusius savo namus Ville Lasalle, Broadway ir 6 Ave kampe.

Prieš Naujus Metus buvo su sirgęs vilasietis p. Ignas Salala, bet dabar vaikšto ir neno ri pasiduoti šalčiams.

P. Juozas Parojus, skubiai išvežtas į N. D. ligoninę operuoti, pasirodė, operacijos išvenė, bet turės būti operuotas ateityje, kai sugys absceso liaistos glandos.

Jau bus pusantrų metų, kai Notre Dame ligoninėje serga Jonas Lebedžiūnas, apie kurį, kaip atrodo, niekas nežino ir niekas juo nesirūpina.

Labai pamažu taisosi p. Bakanavičienė, kuri šiek tiek pradeda vaikščioti.

Visiems sergantiems linkime greičiau pasveikti.

SUN LIFE DRAUDIMO BENDROVĖ

ilgai bylinėjosi su miestu dėl aukščiausio Montrealio namo įvertinimo, nuo kurių būtų imami mokesčiai. Miestas ji įvertino 14.276.000 — 18.620.000 dol., bet Sun Life nesutiko.

Dabar teismas nustatė 10.207.877 dol.

ANGLŲ IR PRANCŪZŲ KALBOS KURSAI

nuo sausio 7 dienos tęsia darbą. Pradedančiųjų grupė renkasi pirmadieniais, pažengusiųjų — ketvirtadieniais 8 val. vakaro Willibrord ir Verdun Ave kampe esančioje mokykloje.

TORONTO

VIEŠASIS SUSISIEKIMAS SUPARALIŽUOTAS

T. T. C. (Toronto Transportation Commission) tarnautojų unija jau kuris laikas reikalauja 31 centų į valandą atlygi nimo pakėlimo savo nariams. Darbdavių ir darbo emėjų sutartinimui paskirta taikinamoji komisija rekomendavo 21 centų į valandą atlyginimo pakėlimą. T. T. C. su tuo sutiko. Bet unijai tai buvo nepriimtina. Ji paskelbė nuo š. m. sausio 4 d. generalinį streiką.

To pasėkoje visi šio milijoninio miesto tramvajai ir autobusai sustoję riedėje. Viešasis susisiekimas yra suparaližuotas. Tas sudaro didelių sunkumų gyventojams, neturintiems nuosavų susisiekimo priemonių. Kai kuriomis valandomis tenka ilgai laukti ir taksi. Tik taksiu savininkai turi dabar aukso dienas.

Tuo tarpu dar nėra žinios, kada streikas pasibaigs. J. J. J.

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ FONDO ŠERUS PIRKO:

po 100 dol.: inž. Prieš Juozas, Kanvydas Albinas, po 50 dol.: inž. Vytautas Balsys, inž. Jokūbas Slizys, Jonas Tumasas I, Jonas Tumasas II; po 25 dol.: inž. Jurgis Prenkšaitis, inž. Elena Gaputytė, Jonas Biržinskis, inž. Algirdas Ciplijauskas, inž. Juozas Dragašius, inž. Stasys Stasiūnas, Jonas Mykolaitis, Joniatis Stasys, Juozas Beržinskis, Adomas Paušauskas, Bronius Pakštas, Pranas Kazlauskas, Bronius Nor-

kus, Karolis Lembartas, Kostas Kregždė, Banelis Stasys, Jagela Juozas, Stasys Šurkus, Puodžiūnas Vilijus.

RUOŠIASI SEIMOS GYVENIMUI

Torontietis p. St. Kneita su siūžedavo su montrealiete p. Vince Stašaityte.

ATSAUKIMAS.

Pereitame „Nepiklarusomos Lietuvos“ numeryje skelbti šio kiai, turėję įvykti 1952 m. sausio mėn. 12 d. YMCA patalpose, neįvyks.

LES valdyba.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perleidimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos (darbo, būto garantijos), pilietybės, paskolų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Amerikos ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARASYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

BOMBARDUOJA JUNG TINES TAUTAS

(Atkelta iš 1 pusl.)

prekybos rūmai Kaire, vienas Kairo profesorų - juristas, vie nas berniukų mokyklos direktorius Kaire, dėl Palestinos vie na grupė pabėgėlių, prisiglaudusių Beirute.

Dėl atominės bombos, pareiškimų labai daug,

netruksta ir vieno gana men- Dėl žmogaus teisių irgi daug kame Paryžiaus priemiesčio Nanterre taikos komiteto rašto. privačių pareiškimų: parapijų komitetai, atskirų parapijų klebonai, pastoriai, labdaros komitetai, daugiausiai vis iš Anglijos ir USA. Vartant jų sąrašus net akyse raišta nuo sąrašų įvairumo, kuriuose taip atsispindi gyvų žmonių, gyvas reagavimas aplinkos įvykiams.

Tik mūsų privačios iniciatyvos tenai nėra.

Nėra tų daug norinčių, bet dažnai nesugebančių duoti rimto patarimo, kaip reik jų siūlymus, patarimus įvykdyti. Raštų, kuriuos skaitant, žmogus tarytum matai jų autorius, per kuriuos ateina jau administracijon rutinon pakliuvusi J. T. O. gyvas, žodis, drąsi mintis, atsikrų ideologijų, masių džiūgavimai ar nepasitenkinimai. O juk taip mažai trūksta, kad šituo atveju mes prilygtumėm kitoms tautoms, kur valstybi-

nio ir visuomeninio arba kultūrinio darbo sąvokos yra aiškiai apibrėžtos. Kur valstybės vyrai laukia iš visuomenės gražaus talkininkavimo, sumany-

my, žygių, kur vertina darbą ir mokyjimą dirbti, o ne pretenzijas į monopolius ir sugebėjimą nieko nedaryt, o dar ko, kas daroma marinti. Pav., VLI Ko nariai buvo Paryžiuje, bet JTO nei neužsuko.

DR. T. RAGUVIS.

FOTOGRAFAS VLADAS JUKNEVIČIUS

pabaigė fotografijos mokyklą ir atidarė savo foto studiją Ville Emarde, 6955 Mazarin St; telefonas: HE 7877.

LANKESI IŠ AMERIKOS

Montrealy švenčių metu lankėsi iš Brooklyno p. Adelė Lirartienė, kuri viešėjo pas pp. Tylenius; iš Newarko, N. J., buvusi montrealietė p. N. Klelaite Mitkuvienė pas savo tėvus, se-

serį ir brolių gyvenančius Montrealy.

JTO nei neužsuko.

DR. T. RAGUVIS.